

Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport

DECRET 29/2017, de 3 de març, del Consell, pel qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de Tècnic/a Superior en Integració Social. [2017/2071]

ÍNDEX

- Preàmbul
- Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació
- Article 2. Currículum
- Article 3. Organització i distribució horària
- Article 4. Mòduls professionals: Formació en centres de treball i Projecte d'integració social
- Article 5. Espais i equipament
- Article 6. Professorat
- Article 7. Docència en anglès
- Article 8. Autonomia dels centres
- Article 9. Requisits dels centres per a impartir aquests ensenyaments
- Article 10. Avaluació, promoció i acreditació
- Article 11. Adaptació als diferents tipus i persones destinatàries de l'oferta educativa
 - Disposició addicional primera. Calendari d'implantació
 - Disposició addicional segona. Autorització de centres docents
 - Disposició addicional tercera. Requisits del professorat de centres privats o de centres públics de titularitat diferent de l'administració educativa
 - Disposició addicional quarta. Incidència pressupostària
 - Disposició transitòria única. Procés de transició i drets de l'alumnat que estiga cursant el cicle formatiu establert per a l'obtenció del títol de Tècnic/a Superior en Integració Social, emparat per la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu

- Disposició derogatòria única. Derogació normativa
- Disposició final primera. Aplicació i desplegament
- Disposició final segona. Entrada en vigor
- Annex I. Mòduls professionals
- Annex II. Seqüenciació i distribució horària dels mòduls professionals.
- Annex III. Professorat
- Annex IV. Currículum mòduls professionals: Anglès tècnic I-S i II-S

- Annex V. Espais mínims
- Annex VI. Titulacions acadèmiques requerides per a la impartició dels mòduls professionals que conformen el cicle formatiu en centres de titularitat privada, o d'administracions diferents de l'educativa

PREÀMBUL

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana estableix, en l'article 53, que és de competència exclusiva de la Generalitat la regulació i administració de l'ensenyament en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, en l'àmbit de les seues competències, sense perjudici del que disposen l'article vint-i-set de la Constitució Espanyola i les lleis orgàniques que, d'acord amb l'apartat u del seu article huitanta-u, la despleguen.

Una vegada aprovat i publicat en el *Boletín Oficial del Estado* el Reial decret 1074/2012, de 13 de juliol, pel qual s'estableix el títol de Tècnic/a Superior en Integració Social i se'n fixen els ensenyaments mínims, els continguts bàsics del qual representen el 55 per cent de la duració total del currículum d'aquest cicle formatiu, establerta en 2.000 hores, en virtut del que disposen l'article 10 apartats 1 i 2 de la Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, de les qualificacions i de la formació professional, els articles 6.2, 6.3, 39.4 i 39.6 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE), i el capítol I del títol I del Reial decret 1147/2011, de 29 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació de la Formació Professional del sistema educatiu, és procedent, tenint en compte els

Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte

DECRETO 29/2017, de 3 de marzo, del Consell, por el que se establece el currículo del ciclo formativo de grado superior correspondiente al título de Técnico/a Superior en Integración Social. [2017/2071]

ÍNDICE

- Preàmbul
- Artículo 1. Objeto y ámbito de aplicación
- Artículo 2. Currículo
- Artículo 3. Organización y distribución horaria
- Artículo 4. Módulos profesionales: Formación en centros de trabajo y Proyecto de integración social
- Artículo 5. Espacios y equipamiento
- Artículo 6. Profesorado
- Artículo 7. Docencia en inglés
- Artículo 8. Autonomía de los centros
- Artículo 9. Requisitos de los centros para impartir estas enseñanzas
- Artículo 10. Evaluación, promoción y acreditación
- Artículo 11. Adaptación a los distintos tipos y personas destinatarias de la oferta educativa
 - Disposición adicional primera. Calendario de implantación
 - Disposición adicional segunda. Autorización de centros docentes
 - Disposición adicional tercera. Requisitos del profesorado de centros privados o públicos de titularidad diferente a la administración educativa
 - Disposición adicional cuarta. Incidencia presupuestaria
 - Disposición transitòria única. Proceso de transición y derechos del alumnado que esté cursando el ciclo formativo establecido para la obtención del título de Técnico/a Superior en Integración Social, amparado por la Ley orgànica 1/1990, de 3 de octubre, de ordenación general del sistema educativo

- Disposició derogatòria única. Derogación normativa
- Disposició final primera. Aplicación y desarrollo
- Disposició final segona. Entrada en vigor
- Anexo I. Módulos profesionales
- Anexo II. Secuenciación y distribución horaria de los módulos profesionales
- Anexo III. Profesorado
- Anexo IV. Currículo módulos profesionales: Inglés técnico I-S y II-S

- Anexo V. Espacios mínimos
- Anexo VI. Titulaciones académicas requeridas para la impartición de los módulos profesionales que conforman el ciclo formativo en centros de titularidad privada, o de otras administraciones distintas de la educativa

PREÀMBULO

El Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana, establece en su artículo 53 que es de competencia exclusiva de la Generalitat la regulación y administración de la enseñanza en toda su extensión, niveles y grados, modalidades y especialidades, en el ámbito de sus competencias, sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo veintisiete de la Constitución Española y en las leyes orgànicas que, conforme al apartado uno de su artículo ochenta y uno, la desarrollen.

Una vez aprobado y publicado en el *Boletín Oficial del Estado* el Real decreto 1074/2012, de 13 de julio, por el que se establece el título de Técnico/a Superior en Integración Social y se fijan sus enseñanzas mínimas, cuyos contenidos básicos representan el 55 por ciento de la duración total del currículo de este ciclo formativo, establecida en 2000 horas, en virtud de lo dispuesto en el artículo 10 apartados 1 y 2 de la Ley orgànica 5/2002, de 19 de junio, de las cualificaciones y de la formación profesional, en los artículos 6.2, 6.3, 39.4 y 39.6 de la Ley orgànica 2/2006, de 3 de mayo, de educación (LOE), y en el capítulo I del título I del Real decreto 1147/2011, de 29 de julio, por el que se establece la ordenación de la Formación Profesional del sistema educa-

aspectes definits en la normativa anteriorment mencionada, establir el currículum complet d'aquests nous ensenyaments de formació professional inicial vinculats al títol esmentat en l'àmbit d'aquesta comunitat autònoma, ampliant i contextualitzant els continguts dels mòduls professionals i respectant el perfil professional d'aquell.

En la definició d'aquest currículum s'han tingut en compte les característiques educatives, així com les socioproductives i laborals de la Comunitat Valenciana, a fi de donar resposta a les necessitats generals de qualificació dels recursos humans per a la seua incorporació a l'estructura productiva de la Comunitat Valenciana, sense cap perjudici a la mobilitat de l'alumnat.

S'ha prestat especial atenció a les àrees prioritàries definides per la disposició adicional tercera de la Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, de les qualificacions i de la formació professional, per mitjà de la definició de continguts de prevenció de riscos laborals, que permeten que tot l'alumnat pugua obtenir el certificat de Tècnic/a en Prevenció de Riscos Laborals, nivell bàsic, expedit d'acord amb el que disposa el Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis de prevenció, i incorporar en el currículum formació en la llengua anglesa per a facilitar la seua mobilitat professional a qualsevol país europeu.

Aquest currículum requereix una posterior concreció en les programacions que l'equip docent ha d'elaborar, les quals han d'incorporar el disseny d'activitats d'aprenentatge i el desenvolupament d'actuacions flexibles que, en el marc de la normativa que regula l'organització dels centres, possibiliten adequacions particulars del currículum en cada centre docent d'acord amb els recursos disponibles, sense que en cap cas no supose la supressió d'objectius que afecten la competència general del títol.

Aquesta disposició està inclosa en el Pla normatiu de l'Administració de la Generalitat per a 2017.

Per tot això, oït el Consell Valencià de Formació Professional, a proposta del conseller d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, amb el preceptiu dictamen del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana, conforme amb el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, i amb la deliberació prèvia del Consell en la reunió del dia 3 de març de 2017,

DECRETE

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. Aquest decret té per objecte establir el currículum del cicle formatiu de grau superior vinculat al títol de Tècnic/a Superior en Integració Social, tenint en compte les característiques socioproductives, laborals i educatives de la Comunitat Valenciana. A aquests efectes, la identificació del títol, el perfil professional que està expressat per la competència general, les competències professionals, personals i socials i la relació de qualificacions i, si és el cas, les unitats de competència del Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals, així com l'entorn professional i la prospectiva del títol en el sector o sectors són els que es defineixen en el títol de Tècnic Superior en Integració Social, determinat en el Reial decret 1074/2012, de 13 de juliol, pel qual s'estableix el mencionat títol i els seus ensenyaments mínims.

2. El que disposa aquest decret serà aplicable en els centres docents que desenvolupen els ensenyaments del cicle formatiu de grau superior de Tècnic/a Superior en Integració Social, ubicats en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

Article 2. Currículum

1. La duració total del currículum d'aquest cicle formatiu, inclouent-hi tant la càrrega lectiva dels seus mòduls professionals com la càrrega lectiva reservada per a la docència en anglés, és de 2.000 hores.

2. Els seus objectius generals, els mòduls professionals i els objectius dels esmentats mòduls professionals, expressats en termes de resultats d'aprenentatge i els seus criteris d'avaluació, així com les orientacions pedagògiques, són els que s'estableixen per a cada un en el Reial decret 1074/2012, de 13 de juliol.

3. Els continguts i la càrrega lectiva completa d'aquests mòduls professionals s'estableixen en l'annex I d'aquest decret.

tivo, procede, teniendo en cuenta los aspectos definidos en la normativa anteriormente citada, establecer el currículo completo de estas nuevas enseñanzas de formación profesional inicial vinculadas al título mencionado en el ámbito de esta comunidad autónoma, ampliando y contextualizando los contenidos de los módulos profesionales, respetando el perfil profesional del mismo.

En la definición de este currículo se han tenido en cuenta las características educativas, así como las socio-productivas y laborales, de la Comunitat Valenciana con el fin de dar respuesta a las necesidades generales de cualificación de los recursos humanos para su incorporación a la estructura productiva de la Comunitat Valenciana, sin perjuicio alguno a la movilidad del alumnado.

Se ha prestado especial atención a las áreas prioritarias definidas por la disposición adicional tercera de la Ley orgánica 5/2002, de 19 de junio, de las cualificaciones y de la formación profesional, mediante la definición de contenidos de prevención de riesgos laborales, que permitan que todo el alumnado pueda obtener el certificado de Técnico/a en Prevención de Riesgos Laborales, nivel básico, expedido de acuerdo con lo dispuesto en el Real decreto 39/1997, de 17 de enero, por el que se aprueba el Reglamento de los servicios de prevención, e incorporando en el currículo formación en la lengua inglesa para facilitar su movilidad profesional a cualquier país europeo.

Este currículo requiere una posterior concreción en las programaciones que el equipo docente ha de elaborar, las cuales han de incorporar el diseño de actividades de aprendizaje y el desarrollo de actuaciones flexibles que, en el marco de la normativa que regula la organización de los centros, possibiliten adecuaciones particulares del currículo en cada centro docente de acuerdo con los recursos disponibles, sin que en ningún caso suponga la supresión de objetivos que afecten a la competencia general del título.

Esta disposición está incluida en el Plan normativo de la Administración de la Generalitat para 2017.

Por todo ello, oído el Consejo Valenciano de Formación Profesional, a propuesta del conseller de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, con el preceptivo dictamen del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana, conforme con el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, y previa deliberación del Consell en la reunión del día 3 de marzo de 2017,

DECRETO

Artículo 1. Objeto y ámbito de aplicación

1. Este decreto tiene por objeto establecer el currículo del ciclo formativo de grado superior vinculado al título de Técnico/a Superior en Integración Social, teniendo en cuenta las características socio-productivas, laborales y educativas de la Comunitat Valenciana. A estos efectos, la identificación del título, el perfil profesional que viene expresado por la competencia general, las competencias profesionales, personales y sociales y la relación de cualificaciones y, en su caso, las unidades de competencia del Catálogo Nacional de Cualificaciones Profesionales, así como el entorno profesional y la prospectiva del título en el sector o sectores son los que se definen en el título de Técnico Superior en Integración Social, determinado en el Real decreto 1074/2012, de 13 de julio, por el que se establece el mencionado título y sus enseñanzas mínimas.

2. Lo dispuesto en este decreto será de aplicación en los centros docentes que desarrollen las enseñanzas del ciclo formativo de grado superior de Técnico/a Superior en Integración Social, ubicados en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana.

Artículo 2. Currículo

1. La duración total del currículo de este ciclo formativo, incluida tanto la carga lectiva de sus módulos profesionales como la carga lectiva reservada para la docencia en inglés, es de 2.000 horas.

2. Sus objetivos generales, los módulos profesionales y los objetivos de dichos módulos profesionales, expresados en términos de resultados de aprendizaje y sus criterios de evaluación, así como las orientaciones pedagógicas, son los que se establecen para cada uno de ellos en el Real decreto 1074/2012, de 13 de julio.

3. Los contenidos y la carga lectiva completa de estos módulos profesionales se establecen en el anexo I de este decreto.

Article 3. Organització i distribució horària

La impartició dels mòduls professionals d'aquest cicle formatiu, quan s'oferisca en règim presencial ordinari, s'organitzarà en dos cursos acadèmics. La seqüenciació en cada curs acadèmic, la seua càrrega lectiva completa i la distribució horària setmanal es concreten en l'annex II d'aquest decret.

Article 4. Mòduls professionals: Formació en centres de treball i Projecte d'integració social

1. El mòdul professional de Formació en centres de treball es realitzarà, amb caràcter general, en el tercer trimestre del segon curs.

2. El mòdul professional de Projecte d'integració social, consistirà en la realització individual d'un projecte de caràcter integrador i complementari de la resta dels mòduls professionals que componen el cicle formatiu, que es presentarà i es defensarà davant d'un tribunal format per professorat de l'equip docent del cicle formatiu. Es desenvoluparà, amb caràcter general, durant l'últim trimestre del segon curs, i podrà coincidir amb la realització del mòdul professional de Formació en centres de treball. El desenvolupament i seguiment d'aquest mòdul haurà de compaginar la tutoria individual i col·lectiva, i la seua avaluació, per ser de caràcter integrador i complementari de la resta dels mòduls que componen el cicle formatiu, quedarà condicionada a l'avaluació positiva d'aquests.

Article 5. Espais i equipament

1. Els espais mínims que han de reunir els centres educatius per a permetre el desenvolupament dels ensenyaments d'aquest cicle formatiu, complint la normativa sobre prevenció de riscos laborals, així com la normativa sobre seguretat i salut en el lloc de treball, són els establerts en l'annex V d'aquest decret.

2. Els espais formatius establerts poden ser ocupats per diferents grups d'alumnat que cursen aquest o altres cicles formatius o etapes educatives, i no necessàriament han de diferenciar-se per mitjà de tancaaments.

3. L'equipament, a més de ser el necessari i suficient per a garantir l'adquisició dels resultats d'aprenentatge i la qualitat de l'ensenyament a l'alumnat segons el sistema de qualitat adoptat, haurà de complir les condicions següents:

a) Els equips, les màquines i el material anàleg que s'empre disposaran de la instal·lació necessària perquè funcionen correctament, i compliran les normes de seguretat i de prevenció de riscos i totes les altres que siguen aplicables.

b) La seua quantitat i característiques hauran d'estar en funció del nombre d'alumnes i permetre l'adquisició dels resultats d'aprenentatge, tenint en compte els criteris d'avaluació i els continguts que s'inclouen en cada un dels mòduls professionals que s'impartisquen en els espais mencionats.

Article 6. Professorat

1. Els aspectes referents a les especialitats del professorat amb atribució docent en els mòduls professionals del cicle formatiu de grau superior en Integració Social indicats en el punt 2 de l'article 2 d'aquest decret, segons el que preveu la normativa estatal de caràcter bàsic, són els establerts actualment en l'annex III A) del Reial decret 1074/2012, de 13 de juliol, i en l'annex III d'aquest decret es determinen les especialitats i, si és el cas, els requisits de formació inicial del professorat amb atribució docent en el mòdul professional d'Anglès tècnic inclòs en l'article 7.

2. A fi de garantir la qualitat d'aquests ensenyaments, per a poder impartir els mòduls professionals que conformen el cicle formatiu, el professorat dels centres docents no pertanyents a l'administració educativa ubicats en l'àmbit territorial de la Comunitat haurà de posseir la corresponent titulació acadèmica que es concreta en l'annex VI d'aquest decret, i a més acreditar la formació pedagògica i didàctica a què fa referència l'article 100.2 de la LOE. La titulació acadèmica universitària requerida s'adaptarà a la seua equivalència de grau/màster universitari.

3. En relació amb el professorat especialista haurà de posseir els requisits indicats en els apartats 3, 4 i 5 de l'article 12 de l'esmentat del Reial decret 1074/2012, de 13 de juliol, en el cas de la competència docència atribuïda a professor especialista.

Artículo 3. Organización y distribución horaria

La impartición de los módulos profesionales de este ciclo formativo, cuando se oferte en régimen presencial ordinario, se organizará en dos cursos académicos. La secuenciación en cada curso académico, su carga lectiva completa y la distribución horaria semanal se concretan en el anexo II de este decreto.

Artículo 4. Módulos profesionales: Formación en centros de trabajo y Proyecto de integración social

1. El módulo profesional de Formación en centros de trabajo, se realizará con carácter general, en el tercer trimestre del segundo curso.

2. El módulo profesional de Proyecto de integración social, consistirá en la realización individual de un proyecto de carácter integrador y complementario del resto de los módulos profesionales que componen el ciclo formativo, que se presentará y defenderá, ante un tribunal formado por profesorado del equipo docente del ciclo formativo. Se desarrollará con carácter general, durante el último trimestre del segundo curso, pudiendo coincidir con la realización del módulo profesional de Formación en centros de trabajo. El desarrollo y seguimiento de este módulo deberá compaginar la tutoría individual y colectiva y su evaluación, por ser de carácter integrador y complementario del resto de los módulos que componen el ciclo formativo, quedará condicionada a la evaluación positiva de estos.

Artículo 5. Espacios y equipamiento

1. Los espacios mínimos que deben reunir los centros educativos para permitir el desarrollo de las enseñanzas de este ciclo formativo, cumpliendo con la normativa sobre prevención de riesgos laborales, así como la normativa sobre seguridad y salud en el puesto de trabajo son los establecidos en el anexo V de este decreto.

2. Los espacios formativos establecidos pueden ser ocupados por diferentes grupos de alumnado que cursen el mismo u otros ciclos formativos, o etapas educativas y no necesariamente deben diferenciarse mediante cerramientos.

3. El equipamiento, además de ser el necesario y suficiente para garantizar la adquisición de los resultados de aprendizaje y la calidad de la enseñanza al alumnado según el sistema de calidad adoptado, deberá cumplir las siguientes condiciones:

a) Los equipos, máquinas y material análogo que se emplee dispondrán de la instalación necesaria para su correcto funcionamiento y cumplirán con las normas de seguridad y prevención de riesgos y con cuantas otras sean de aplicación.

b) Su cantidad y características deberá estar en función del número de alumnos o alumnas y permitir la adquisición de los resultados de aprendizaje, teniendo en cuenta los criterios de evaluación y los contenidos que se incluyen en cada uno de los módulos profesionales que se impartan en los referidos espacios.

Artículo 6. Profesorado

1. Los aspectos referentes a las especialidades del profesorado con atribución docente en los módulos profesionales del ciclo formativo de grado superior en Integración Social indicados en el punto 2 del artículo 2 de este decreto según lo previsto en la normativa estatal de carácter básico, son los establecidos actualmente en el anexo III A) del Real decreto 1074/2012, de 13 de julio, y en el anexo III de este decreto se determinan las especialidades y, en su caso, los requisitos de formación inicial del profesorado con atribución docente en el módulo profesional de Inglés técnico incluido en el artículo 7.

2. Con el fin de garantizar la calidad de estas enseñanzas, para poder impartir los módulos profesionales que conforman el ciclo formativo, el profesorado de los centros docentes no pertenecientes a la administración educativa, ubicados en el ámbito territorial de la Comunitat, deberán poseer la correspondiente titulación académica que se concreta en el anexo VI del presente decreto y además acreditar la formación pedagógica y didáctica a la que hace referencia el artículo 100.2 de la LOE. La titulación académica universitaria requerida se adaptará a su equivalencia de grado/máster universitario.

3. En relación al profesorado especialista deberá poseer los requisitos indicados en los apartados 3, 4 y 5 del artículo 12 del mencionado del Real decreto 1074/2012, de 13 de julio, en el caso de la competencia docencia atribuida a «profesorado especialista».

Article 7. Docència en anglès

1. A fi que l'alumnat conega la llengua anglesa, en els seus vessants oral i escrit, que li permeta resoldre situacions que impliquen la producció i comprensió de textos relacionats amb la professió, conèixer els avanços d'uns altres països, realitzar propostes d'innovació en el seu àmbit professional i facilitar la seua mobilitat a qualsevol país europeu, el currículum d'aquest cicle formatiu la incorpora de manera integrada en dos mòduls professionals entre els que componen la totalitat del cicle formatiu.

2. Aquests mòduls seran impartits de manera voluntària pel professorat que hi tinga atribució docent que, a més, posseïska l'habilitació lingüística en anglès d'acord amb la normativa aplicable a la Comunitat Valenciana. A fi de garantir que l'ensenyament en anglès s'impartisca en els dos cursos acadèmics del cicle formatiu de manera continuada, s'elegiran mòduls professionals d'ambdós cursos, i els mòduls susceptibles de ser impartits en llengua anglesa són els relacionats amb les unitats de competència incloses en el títol.

3. Com a conseqüència de la major complexitat que suposa la transmissió i recepció d'ensenyaments en una llengua diferent de la materna, els mòduls professionals impartits en llengua anglesa incrementaran la seua càrrega horària lectiva en tres hores setmanals per al mòdul que s'impartisca en el primer curs i dos hores per al que es desenvolupe durant el segon curs. A més, el professorat que impartisca els esmentats mòduls professionals tindrà assignades en el seu horari individual tres hores setmanals de les complementàries al servei del centre per a la seua preparació.

4. Si no es compleixen les condicions indicades, amb caràcter excepcional i de manera transitòria, els centres autoritzats per a impartir el cicle formatiu, en el marc general del seu projecte educatiu, concretaran i desenvoluparan el currículum del cicle formatiu incloent un mòdul d'Anglès tècnic en cada curs acadèmic, la llengua vehicular del qual serà l'anglès, amb una càrrega horària de tres hores setmanals en el primer curs i dues hores setmanals en el segon curs. El currículum d'aquests mòduls d'Anglès tècnic es concreta en l'annex IV.

Article 8. Autonomia dels centres

Els centres educatius disposaran, de conformitat amb la normativa aplicable en cada cas, de la necessària autonomia pedagògica, d'organització i de gestió econòmica per al desenvolupament dels ensenyaments i la seua adaptació a les característiques concretes de l'entorn socioeconòmic, cultural i professional.

En el marc general del projecte educatiu, i depenent de les característiques del seu entorn productiu, els centres autoritzats per a impartir el cicle formatiu concretaran i desenvoluparan el currículum per mitjà de l'elaboració del projecte curricular del cicle formatiu i de les programacions didàctiques de cada un dels seus mòduls professionals, en els termes establerts en aquest decret, potenciant o creant la cultura de prevenció de riscos laborals en els espais on s'impartisquen els diferents mòduls professionals, així com una cultura de respecte ambiental, treball de qualitat realitzat d'acord amb les normes de qualitat, creativitat, innovació i igualtat de gèneres.

La conselleria amb competències en aquests ensenyaments de formació professional afavorirà l'elaboració de projectes d'innovació, així com de models de programació docent i de materials didàctics que faciliten al professorat el desenvolupament del currículum.

Els centres, en l'exercici de la seua autonomia, podran adoptar experimentacions, plans de treball, formes d'organització o ampliació de l'horari escolar en els termes que estableisca la conselleria amb competències en aquests ensenyaments de formació professional, sense que, en cap cas, s'imposen aportacions a l'alumnat ni exigències per a aquella.

Article 9. Requisits dels centres per a impartir aquests ensenyaments

Tots els centres de titularitat pública o privada ubicats en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana que oferisquen ensenyaments conduents a l'obtenció del títol de Tècnic/a Superior en Integració Social, s'ajustaran al que estableixen la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, i les normes que la desenvolupen i, en tot cas, hauran de complir els requisits que s'estableixen en l'article 46 del Reial decret 1147/2011, de 29 de juliol, a més del que estableix el Reial decret 1074/2012, de 13 de juliol, i les normes que el desenvolupen.

Artículo 7. Docencia en inglés

1. Con el fin de que el alumnado conozca la lengua inglesa, en sus vertientes oral y escrita, que le permita resolver situaciones que impliquen la producción y comprensión de textos relacionados con la profesión, conocer los avances de otros países, realizar propuestas de innovación en su ámbito profesional y facilitar su movilidad a cualquier país europeo, el currículo de este ciclo formativo incorpora la lengua inglesa de forma integrada en dos módulos profesionales de entre los que componen la totalidad del ciclo formativo.

2. Estos módulos se impartirán de forma voluntaria por el profesorado con atribución docente en los mismos que, además, posea la habilitación lingüística en inglés de acuerdo con la normativa aplicable en la Comunitat Valenciana. Al objeto de garantizar que la enseñanza en inglés se imparta en los dos cursos académicos del ciclo formativo de forma continuada se elegirán módulos profesionales de ambos cursos y los módulos susceptibles de ser impartidos en lengua inglesa son los relacionados con las unidades de competencia incluidas en el título.

3. Como consecuencia de la mayor complejidad que supone la transmisión y recepción de enseñanzas en una lengua diferente a la materna, los módulos profesionales impartidos en lengua inglesa incrementarán su carga horaria lectiva, en tres horas semanales para el módulo que se imparta en el primer curso y dos horas para el que se desarrolle durante el segundo curso. Además, el profesorado que imparta dichos módulos profesionales tendrá asignadas en su horario individual, tres horas semanales de las complementarias al servicio del centro para su preparación.

4. Si no se cumplen las condiciones indicadas, con carácter excepcional y de forma transitoria, los centros autorizados para impartir el ciclo formativo, en el marco general de su proyecto educativo concretarán y desarrollarán el currículo del ciclo formativo incluyendo un módulo de Inglés técnico en cada curso académico, cuya lengua vehicular será el inglés, con una carga horaria de tres horas semanales en el primer curso y dos horas semanales en el segundo curso. El currículo de estos módulos de Inglés técnico se concreta en el anexo IV.

Artículo 8. Autonomía de los centros

Los centros educativos dispondrán, de acuerdo con la legislación aplicable en cada caso, de la necesaria autonomía pedagógica, de organización y de gestión económica para el desarrollo de las enseñanzas y su adaptación a las características concretas del entorno socioeconómico, cultural y profesional.

En el marco general del proyecto educativo y en función de las características de su entorno productivo, los centros autorizados para impartir el ciclo formativo concretarán y desarrollarán el currículo mediante la elaboración del proyecto curricular del ciclo formativo y de las programaciones didácticas de cada uno de sus módulos profesionales, en los términos establecidos en este decreto, potenciando o creando la cultura de prevención de riesgos laborales en los espacios donde se impartan los diferentes módulos profesionales, así como una cultura de respeto ambiental, trabajo de calidad realizado conforme a las normas de calidad, creatividad, innovación e igualdad de géneros.

La conselleria con competencias en estas enseñanzas de formación profesional favorecerá la elaboración de proyectos de innovación, así como de modelos de programación docente y de materiales didácticos, que faciliten al profesorado el desarrollo del currículo.

Los centros, en el ejercicio de su autonomía, podrán adoptar experimentaciones, planes de trabajo, formas de organización o ampliación del horario escolar en los términos que establezca la conselleria con competencias en estas enseñanzas de formación profesional, sin que, en ningún caso, se impongan aportaciones al alumnado ni exigencias para la misma.

Artículo 9. Requisitos de los centros para impartir estas enseñanzas

Todos los centros de titularidad pública o privada ubicados en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana que ofrezcan enseñanzas conducentes a la obtención del título de Técnico/a Superior en Integración Social, se ajustarán a lo establecido en la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación, y en las normas que la desarrollen y, en todo caso, deberán cumplir los requisitos que se establecen en el artículo 46 del Real decreto 1147/2011, de 29 de julio, además de lo establecido en el Real decreto 1074/2012, de 13 de julio y normas que lo desarrollen.

Article 10. Avaluació, promoció i acreditació

Per a l'avaluació, promoció i acreditació de la formació establerta en aquest decret caldrà ajustar-se a les normes que expressament dicte la conselleria amb competències en aquests ensenyaments de formació professional.

Article 11. Adaptació als diferents tipus i persones destinatàries de l'oferta educativa

La conselleria amb competències en aquests ensenyaments de formació professional podrà realitzar ofertes formatives d'aquest cicle formatiu adaptades a les necessitats específiques de col·lectius desfavorits o amb risc d'exclusió social, i adequar els ensenyaments del cicle a les característiques dels diversos tipus d'oferta educativa, a fi d'adaptar-se a les característiques de les persones destinatàries.

DISPOSICIONES ADICIONALS

Primera. Calendari d'implantació

La implantació del currículum objecte de regulació d'aquest decret tindrà lloc a partir del curs escolar 2015-2016, per als ensenyaments (mòduls professionals) seqüenciats en el curs primer de l'annex II d'aquest decret i en el curs 2016-2017, per als ensenyaments (mòduls professionals) seqüenciats en el segon curs de l'esmentat annex II. Simultàniament, en els mateixos cursos acadèmics, deixaran d'impartir-se els corresponents al primer i segon cursos dels ensenyaments establerts per a l'obtenció del títol de Tècnic/a Superior en Integració Social, emparat per la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu (LOGSE).

Segona. Autorització de centres docents

Tots els centres de titularitat pública o privada ubicats en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana que, en la data d'entrada en vigor d'aquest decret, tinguen autoritzats ensenyaments conduents a l'obtenció del títol de Tècnic/a en Superior en Integració Social, emparat per la LOGSE, queden autoritzats per a impartir els ensenyaments conduents a l'obtenció del títol de Tècnic/a Superior en Integració Social, emparat per la LOE.

Tercera. Requisits del professorat de centres privats o de centres públics de titularitat diferent de l'Administració educativa

El professorat dels centres de titularitat privada o de titularitat pública d'una altra administració diferent de l'educativa que, en la data d'entrada en vigor d'aquest decret, no tinga els requisits acadèmics exigits en l'article 6 d'aquest decret podrà impartir els corresponents mòduls professionals que conformen aquest currículum si es troba en algun dels supòsits següents:

a) Professorat que haja impartit docència en els centres especificats en la disposició addicional segona, sempre que dispose per a això dels requisits acadèmics requerits, durant un període de dos cursos acadèmics complets, o, a falta d'això, dotze mesos en períodes continus o discontinus, dins dels quatre cursos anteriors a l'entrada en vigor d'aquest decret, en el mateix mòdul professional inclòs en un cicle formatiu emparat per la LOGSE que siga objecte de la convalidació establerta en l'annex IV del Reial decret 1074/2012, de 13 de juliol. L'acreditació docent corresponent podrà sol·licitar-se durant un any a l'entrada en vigor d'aquest decret.

b) Professorat que dispose d'una titulació acadèmica universitària i de la formació pedagògica i didàctica requerida, i a més acredite una experiència laboral de com a mínim tres anys en el sector vinculat a la família professional realitzant activitats productives o docents en empreses relacionades implícitament amb els resultats d'aprenentatge del mòdul professional.

El procediment que s'ha de seguir per a obtenir l'acreditació docent establerta en aquesta disposició addicional serà el següent:

El professorat que considere reunir els requisits necessaris ho sol·licitarà a la direcció territorial corresponent amb competències en educació, i s'adjuntarà la documentació següent:

- Fotocòpia compulsada del títol acadèmic oficial.
- Documents justificatius de complir els requisits indicats en l'apartat a o b) d'aquesta disposició addicional.

Artículo 10. Evaluación, promoción y acreditación

Para la evaluación, promoción y acreditación de la formación establecida en este decreto se atenderá a las normas que expresamente dicte la conselleria con competencias en estas enseñanzas de formación profesional.

Artículo 11. Adaptación a los distintos tipos y personas destinatarias de la oferta educativa

La conselleria con competencias en estas enseñanzas de formación profesional, podrá realizar ofertas formativas, de este ciclo formativo, adaptadas a las necesidades específicas de colectivos desfavorecidos o con riesgo de exclusión social y adecuar las enseñanzas del mismo a las características de los distintos tipos de oferta educativa con objeto de adaptarse a las características de las personas destinatarias.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Calendario de implantación

La implantación del currículum objeto de regulación de este decreto tendrá lugar a partir del curso escolar 2015-2016, para las enseñanzas (módulos profesionales) secuenciadas en el curso primero del anexo II de este decreto y en el curso 2016-2017, para las enseñanzas (módulos profesionales) secuenciadas en el segundo curso del mencionado anexo II. Simultáneamente, en los mismos cursos académicos, dejarán de impartirse las correspondientes al primer y segundo cursos de las enseñanzas establecidas para la obtención del título de Técnico/a Superior en Integración Social, amparado por la Ley orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de ordenación general del sistema educativo (LOGSE).

Segunda. Autorización de centros docentes

Todos los centros de titularidad pública o privada ubicados en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana que, en la fecha de entrada en vigor de este decreto, tengan autorizadas enseñanzas conducentes a la obtención del título de Técnico/a en Superior en Integración Social, amparado por la LOGSE, quedan autorizados para impartir las enseñanzas conducentes a la obtención del título de Técnico/a Superior en Integración Social, amparado por la LOE.

Tercera. Requisitos del profesorado de centros privados o públicos de titularidad diferente a la Administración educativa

El profesorado de los centros de titularidad privada o de titularidad pública de otra administración distinta a la educativa que, en la fecha de entrada en vigor de este decreto, carezca de los requisitos académicos exigidos en el artículo 6 de este decreto podrá impartir los correspondientes módulos profesionales que conforman este currículum si se encuentran en alguno de los siguientes supuestos:

a) Profesorado que haya impartido docencia en los centros especificados en la disposición adicional segunda, siempre que dispusiese para ello de los requisitos académicos requeridos, durante un periodo de dos cursos académicos completos, o en su defecto doce meses en periodos continuos o discontinuos, dentro de los cuatro cursos anteriores a la entrada en vigor de este decreto, en el mismo módulo profesional incluido en un ciclo formativo amparado por la LOGSE que sea objeto de la convalidación establecida en el anexo IV del Real decreto 1074/2012, de 13 de julio. La acreditación docente correspondiente podrá solicitarse durante un año a la entrada en vigor de este decreto.

b) Profesorado que dispongan de una titulación académica universitaria y de la formación pedagógica y didáctica requerida, y además acredite una experiencia laboral de al menos tres años en el sector vinculado a la familia profesional, realizando actividades productivas o docentes en empresas relacionadas implícitamente con los resultados de aprendizaje del módulo profesional.

El procedimiento a seguir para obtener la acreditación docente establecida en esta disposición adicional será el siguiente:

El profesorado que considere reunir los requisitos necesarios, lo solicitará a la correspondiente dirección territorial con competencias en Educación, adjuntando la siguiente documentación:

- Fotocopia compulsada del título académico oficial.
- Documentos justificativos de cumplir los requisitos indicados en el apartado a o b) de esta disposición adicional.

La Direcció Territorial, amb un informe previ del seu servei d'Inspecció Educativa, elevarà proposta de resolució, davant de l'òrgan administratiu competent en matèria d'ordenació d'aquests ensenyaments de formació professional, de la conselleria amb competències en matèria d'educació, que dictarà una resolució individualitzada respecte d'això. Contra la resolució, la persona interessada podrà presentar recurs d'alçada en el termini d'un mes des de la seua notificació davant de la secretaria autonòmica de la qual depenga l'esmentat òrgan administratiu competent, aspecte que haurà de constar en la mencionada resolució. Aquestes resolucions quedaran inscrites en un registre creat a aquest efecte.

Quarta. Incidència pressupostària

La implementació i desenvolupament d'aquest decret haurà de ser atès amb els mitjans personals i materials de la conselleria competent en aquests ensenyaments de formació professional, en la quantia que prevegen els pressupostos anuals corresponents.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Única

Procés de transició i drets de l'alumnat que estiga cursant el cicle formatiu establert per a l'obtenció del títol de tècnic/a superior en Integració Social, emparat per la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu.

1. L'alumnat que, en finalitzar el curs escolar 2014/2015, complisca les condicions requerides per a cursar els ensenyaments del segon curs del títol de Tècnic/a Superior en Integració Social emparat per la LOGSE, i que no haja superat algun dels mòduls professionals del primer curs del cicle formatiu corresponent els ensenyaments del qual se substitueixen d'acord amb allò que s'ha indicat en la disposició addicional primera d'aquest decret, comptarà amb dos convocatòries en cada un dels dos anys successius per a poder superar els esmentats mòduls professionals, sempre amb el límit màxim de convocatòries pendents de realitzar per l'interessat, que estableix la normativa vigent en cada un dels règims d'impartició dels ensenyaments de formació professional.

Transcorregut l'esmentat període, en el curs escolar 2017/2018, se li aplicaran les convalidacions, per als mòduls superats, establertes en l'article 15 del Reial decret 1074/2012, de 13 de juliol, pel qual s'estableix el títol de Tècnic/a Superior en Integració Social o norma bàsica que el substituïska, regulat per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

2. A l'alumnat que, en finalitzar el curs escolar 2014/2015, no complisca les condicions requerides per a cursar les ensenyances del segon curs del títol de Tècnic/a Superior en Integració Social, emparats per la LOGSE, se li aplicaran les convalidacions establertes en l'article 15 del Reial decret 1074/2012, de 13 de juliol, pel qual s'estableix el títol de Tècnic Superior en Integració Social, o norma bàsica que el substituïska regulat per la LOE.

3. L'alumnat que, en finalitzar el curs escolar 2015/2016, no complisca, per no haver superat el mòdul professional de formació en centres de treball, les condicions requerides per a obtenir el títol de Tècnic/a Superior en Integració Social emparat per la LOGSE, disposarà d'una convocatòria en el següent curs escolar per a poder superar l'esmentat mòdul professional, sempre amb el límit màxim de convocatòries pendents de realitzar per la persona interessada, que estableix la normativa vigent en cada un dels règims d'impartició dels ensenyaments de formació professional. A l'alumnat que, transcorregut l'esmentat període, no haguera obtingut el títol corresponent se li aplicaran les convalidacions, per als mòduls superats, establertes en l'article 15 del Reial decret 1074/2012, de 13 de juliol, pel qual s'estableix el títol de Tècnic Superior en Integració Social, o norma bàsica que el substituïska, regulat per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que s'oposen al que estableix aquesta norma.

La dirección territorial, previo informe de su servicio de inspección educativa, elevará propuesta de resolución ante el órgano administrativo competente en materia de ordenación de estas enseñanzas de formación profesional, de la conselleria con competencias en materia de educación, que dictará resolución individualizada al respecto. Contra la resolución, la persona interesada podrá presentar recurso de alzada, en el plazo de un mes desde su notificación, ante la Secretaría Autonómica de la que dependa el mencionado órgano administrativo competente, extremo que deberá constar en la mencionada resolución. Estas resoluciones quedarán inscritas en un registro creado al efecto.

Cuarta. Incidencia presupuestaria

La implementación y desarrollo de este decreto deberá ser atendida con los medios personales y materiales de la conselleria competente en estas enseñanzas de formación profesional, en la cuantía que prevean los correspondientes presupuestos anuales.

DISPOSICIÓN TRANSITORIA

Única

Proceso de transición y derechos del alumnado que esté cursando el ciclo formativo establecido para la obtención del título de técnico/a superior en Integración Social, amparado por la Ley orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de ordenación general del sistema educativo.

1. El alumnado que, al finalizar el curso escolar 2014/2015, cumpla las condiciones requeridas para cursar las enseñanzas del segundo curso del título de Técnico/a Superior en Integración Social amparado por la LOGSE, y que no haya superado alguno de los módulos profesionales del primer curso del correspondiente ciclo formativo cuyas enseñanzas se sustituyen de acuerdo con lo indicado en la disposición adicional primera de este decreto, contará con dos convocatorias en cada uno de los dos años sucesivos para poder superar dichos módulos profesionales, siempre con el límite máximo de convocatorias pendientes de realizar por el interesado, que establece la normativa vigente en cada uno de los regímenes de impartición de las enseñanzas de formación profesional.

Transcurrido dicho periodo, en el curso escolar 2017/2018, se le aplicarán las convalidaciones, para los módulos superados, establecidas en el artículo 15 del Real decreto 1074/2012, de 13 de julio, por el que se establece el título de Técnico/a Superior en Integración Social o norma básica que lo sustituya, regulado por la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación.

2. Al alumnado que, al finalizar el curso escolar 2014/2015, no cumpla las condiciones requeridas para cursar las enseñanzas del segundo curso del título de Técnico/a Superior en Integración Social, amparados por la LOGSE, se le aplicarán las convalidaciones establecidas en el artículo 15 del Real decreto 1074/2012, de 13 de julio, por el que se establece el título de Técnico Superior en Integración Social, o norma básica que lo sustituya regulado por la LOE.

3. El alumnado que, al finalizar el curso escolar 2015/2016, no cumpla, por no haber superado el módulo profesional de formación en centros de trabajo, las condiciones requeridas para obtener el título de Técnico/a Superior en Integración Social amparado por la LOGSE, dispondrá de una convocatoria en el siguiente curso escolar para poder superar dicho módulo profesional, siempre con el límite máximo de convocatorias pendientes de realizar por la persona interesada, que establece la normativa vigente en cada uno de los regímenes de impartición de las enseñanzas de formación profesional. Al alumnado que, transcurrido dicho periodo, no hubiera obtenido el correspondiente título, se le aplicarán las convalidaciones, para los módulos superados, establecidas en el artículo 15 del Real decreto 1074/2012, de 13 de julio, por el que se establece el título de Técnico Superior en Integración Social, o norma básica que lo sustituya, regulado por la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación.

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única. Derogación normativa

Quedan derogadas cuantas disposiciones de igual o inferior rango se opongan a lo establecido en esta norma.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Aplicació i desenvolupament

S'autoritza a la persona titular de la conselleria competent en matèria educativa per a dictar totes les disposicions que siguin necessàries per a l'aplicació i el desenvolupament del que disposa aquest decret.

Segona. Entrada en vigor

Aquest decret entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*. No obstant això, els seus efectes s'entendran referits a partir de l'inici dels processos d'escolarització del curs 2015-16.

València, 3 de març de 2017

El president de la Generalitat,
XIMO PUIG I FERRER

El conseller d'Educació, Investigació, Cultura i Esport,
VICENT MARZÀ IBÁÑEZ

ANNEX I

Mòduls professionals

1. Mòdul professional: Context de la intervenció social.

Codi: 0337

Duració: 128 hores

Continguts:

a) Caracterització de la dinàmica social.

– Anàlisi dels processos del desenvolupament evolutiu del ser humà. Determinants del desenvolupament: herència i ambient, maduració i experiència. Etapes del desenvolupament. Teories explicatives del desenvolupament humà. Necessitats humanes en cada etapa.

– Anàlisi dels processos que influïxen en la conformació social de la conducta i les actituds.

– Conceptes i processos bàsics de psicologia social i sociologia. Socialització: concepte, tipus, procés i agents de socialització.

– Anàlisi de l'estructura i els processos de la dinàmica social: acció, relació i canvi social. Processos bàsics que intervenen en la dinàmica i el canvi social.

– Xarxes comunitàries i socials. Estratègies per al desenvolupament comunitari: organització social, formació, participació i acció social.

– Valoració de la influència dels processos psicològics i sociològics en el desenvolupament de les intervencions socials.

– Influència i incidència de la perspectiva de gènere en la dinàmica social.

b) Caracterització dels processos d'integració i exclusió social.

– Psicosociologia de l'exclusió social: causes i conseqüències de la marginació i exclusió social a escala individual, grupal i social.

– Necessitats i demandes socials: models d'estudi de les necessitats socials i tipologia de les demandes socials.

– Anàlisi de les relacions entre necessitat, vulnerabilitat, marginació, exclusió i intervenció social.

– Indicadors generals de marginació i exclusió social.

– La marginació i exclusió social des d'una perspectiva de gènere.

– Processos d'integració i reinserció social.

– Instruments públics, privats i socials de treball contra la marginació i exclusió social: els serveis socials, els serveis privats, el voluntariat i organitzacions no governamentals.

– Multiculturalitat i interculturalitat.

– Col·lectius específics en situació de risc d'exclusió.

c) Interpretació del marc de la intervenció social.

– La intervenció social: inicis, evolució i situació actual a Espanya i països del nostre entorn.

– Anàlisi dels models, contextos i sistemes organitzatius d'intervenció social a Espanya i països del nostre entorn.

– Marc administratiu, legislatiu i competencial de la intervenció social a la Comunitat Valenciana, a Espanya i a Europa.

– L'estat de benestar i les polítiques socials. Serveis socials generals i específics.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Aplicación y desarrollo

Se autoriza a la persona titular de la conselleria competente en materia educativa para dictar cuantas disposiciones sean necesarias para la aplicación y desarrollo de lo dispuesto en este decreto.

Segunda. Entrada en vigor

Este decreto entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*. No obstante, sus efectos se entenderán referidos a partir del inicio de los procesos de escolarización del curso 2015-16.

València, 3 de marzo de 2017.

El president de la Generalitat,
XIMO PUIG I FERRER

El conseller de Educación, Investigación, Cultura y Deporte,
VICENT MARZÀ IBÁÑEZ

ANEXO I

Módulos profesionales

1. Módulo profesional: Contexto de la intervención social.

Código: 0337

Duración: 128 horas

Contenidos:

a) Caracterización de la dinámica social.

– Análisis de los procesos del desarrollo evolutivo del ser humano. Determinantes del desarrollo: herencia y ambiente, maduración y experiencia. Etapas del desarrollo. Teorías explicativas del desarrollo humano. Necesidades humanas en cada etapa.

– Análisis de los procesos que influyen en la conformación social de la conducta y las actitudes.

– Conceptos y procesos básicos de psicología social y sociología. Socialización: concepto, tipos, proceso y agentes de socialización.

– Análisis de la estructura y los procesos de la dinámica social: Acción, relación y cambio social. Procesos básicos que interviene en la dinámica y el cambio social.

– Redes comunitarias y sociales. Estrategias para el desarrollo comunitario: Organización social, formación, participación y acción social.

– Valoración de la influencia de los procesos psicológicos y sociológicos en el desarrollo de las intervenciones sociales.

– Influencia e incidencia de la perspectiva de género en la dinámica social.

b) Caracterización de los procesos de integración y exclusión social.

– Psicosociología de la exclusión social: causas y consecuencias de la marginación y exclusión social a nivel individual, grupal y social.

– Necesidades y demandas sociales: modelos de estudio de las necesidades sociales y tipología de las demandas sociales.

– Análisis de las relaciones entre necesidad, vulnerabilidad, marginación, exclusión e intervención social.

– Indicadores generales de marginación y exclusión social.

– La marginación y exclusión social desde una perspectiva de género.

– Procesos de integración y reinserción social.

– Instrumentos públicos, privados y sociales de trabajo contra la marginación y exclusión social: Los servicios sociales, los servicios privados, el voluntariado y organizaciones no gubernamentales.

– Multiculturalidad e interculturalidad.

– Colectivos específicos en situación de riesgo de exclusión.

c) Interpretación del marco de la intervención social.

– La intervención social. Inicios, evolución y situación actual en España y países de nuestro entorno.

– Análisis de los modelos, contextos y sistemas organizativos de intervención social en España y países de nuestro entorno.

– Marco administrativo, legislativo y competencial de la intervención social en la Comunidad Valenciana, en España y en Europa.

– El Estado de Bienestar y las políticas sociales. Servicios Sociales Generales y Específicos.

– Sistemes de protecció social com a resposta/ajust a la realitat social.

– La importància de la discriminació positiva en els processos d'igualtat.

– El perfil professional del tècnic superior en integració social. Característiques, funcions i actituds. El treball en equip. L'equip interdisciplinari en la intervenció social.

d) Determinació d'àmbits d'intervenció social.

– Característiques biològiques, psicològiques i socials associades a situacions o risc d'exclusió social.

– Anàlisi de les característiques i necessitats de col·lectius específics.

– Identificació de les principals fonts d'informació sobre els diferents col·lectius d'intervenció.

– Valoració de l'anàlisi de necessitats com a punt de partida de la intervenció.

e) Caracterització de serveis i programes d'intervenció social.

– Estratègies d'intervenció social:

Intervenció individual, grupal i comunitària.

Intervenció preventiva, assistencial i rehabilitadora.

– Organitzacions, serveis i programes d'intervenció social:

La intervenció pública. Intervenció social en els diversos nivells de l'administració.

La iniciativa privada en la intervenció social.

Les aportacions del tercer sector en la intervenció social

– Anàlisi del context d'intervenció propi de cada àmbit.

– Estudi de la normativa vigent específica per als diferents col·lectius i de promoció de la igualtat. Plans, projectes i programes d'intervenció dirigits a diferents col·lectius vigents a la Comunitat Valenciana. Anàlisi comparativa amb altres comunitats d'Espanya i amb Europa.

– Suport social i autoajuda.

– Participació social i voluntariat.

– Ús de la xarxa per a l'obtenció d'informació sobre serveis, programes i recursos d'intervenció social.

– Necessitat del treball en xarxa entre administracions, entitats i professionals d'àmbit comunitari, nacional i internacional.

2. Mòdul professional: Inserció sociolaboral.

Codi: 0338

Duració: 192 hores

Continguts:

a) Caracterització del context de la inserció sociolaboral.

– Conceptes fonamentals en la inserció sociolaboral. Ocupació i inactivitat. Efectes que provoca la desocupació sobre l'individu.

– Mercat laboral. Elements característics. Estructura, indicadors i taxes.

– Anàlisi del marc legal de la inserció sociolaboral. Principals instruments legislatius disponibles.

– Polítiques d'inserció sociolaboral. Drets laborals de les víctimes de la violència de gènere.

– Polítiques actives d'ocupació. Beneficis socioeconòmics reportats per les polítiques actives d'ocupació. Nous jaciments d'ocupació.

– Modalitats d'inserció sociolaboral.

– Recursos sociolaborals i formatius per a persones amb dificultats d'inserció sociolaboral. Recursos ocupacionals. Relació amb els recursos propis del sistema educatiu.

– Recursos per a l'atenció a les dones víctimes de la violència. Plans i actuacions. Recursos en l'àmbit laboral. Els itineraris d'inserció.

– Agents, entitats i institucions implicades en els processos sociolaborals.

– Establiment de canals de comunicació i col·laboració amb empreses.

– Fonts d'informació pròpies de l'àmbit sociolaboral.

– Paper del tècnic superior en integració social en el procés d'inserció sociolaboral. Objectius i funcions.

b) Planificació d'intervencions d'inserció laboral.

– Processos d'integració i marginació sociolaboral.

– Col·lectius amb especials dificultats d'inserció sociolaboral.

– Sistemas de protección social como respuesta/ajuste a la realidad social.

– La importancia de la discriminación positiva en los procesos de igualdad.

– El perfil profesional del técnico superior en integración social. Características, funciones y actitudes. El trabajo en equipo. El equipo interdisciplinario en la intervención social.

d) Determinación de ámbitos de intervención social.

– Características biológicas, psicológicas y sociales asociadas a situaciones o riesgo de exclusión social.

– Análisis de las características y necesidades de colectivos específicos.

– Identificación de las principales fuentes de información acerca de los diferentes colectivos de intervención.

– Valoración del análisis de necesidades como punto de partida de la intervención.

e) Caracterización de servicios y programas de intervención social.

– Estrategias de intervención social:

Intervención individual, grupal y comunitaria.

Intervención preventiva, asistencial y rehabilitadora.

– Organizaciones, servicios y programas de intervención social:

La intervención pública. Intervención social en los diversos niveles de la administración.

La iniciativa privada en la intervención social.

Las aportaciones del tercer sector en la intervención social.

– Análisis del contexto de intervención propio de cada ámbito.

– Estudio de la normativa vigente específica para los diferentes colectivos y de promoción de la igualdad. Planes, proyectos y programas de intervención dirigidos a diferentes colectivos vigentes en la Comunidad Valenciana. Análisis comparativo con otras Comunidades de España y con Europa.

– Apoyo social y autoayuda.

– Participación social y voluntariado.

– Uso de la red para la obtención de información acerca de servicios, programas y recursos de intervención social.

– Necesidad del trabajo en red entre administraciones, entidades y profesionales de ámbito comunitario, nacional e internacional.

2. Módulo profesional: Inserción sociolaboral.

Código: 0338

Duración: 192 horas

Contenidos:

a) Caracterización del contexto de la inserción sociolaboral.

– Conceptos fundamentales en la inserción sociolaboral. Empleo, ocupación e inactividad. Efectos que provoca el desempleo sobre el individuo.

– Mercado laboral. Elementos característicos. Estructura, indicadores y tasas.

– Análisis del marco legal de la inserción sociolaboral. Principales instrumentos legislativos disponibles.

– Políticas de inserción sociolaboral. Derechos laborales de las víctimas de la violencia de género.

– Políticas activas de empleo. Beneficis socioeconómicos reportados por las políticas activas de empleo. Nuevos yacimientos de empleo.

– Modalidades de inserción sociolaboral.

– Recursos sociolaborales y formativos para personas con dificultades de inserción sociolaboral. Recursos ocupacionales. Relación con los recursos propios del sistema educativo.

– Recursos para la atención a las mujeres víctimas de la violencia. Planes y actuaciones. Recursos en el ámbito laboral. Los itinerarios de inserción.

– Agentes, entidades e instituciones implicadas en los procesos sociolaborales.

– Establecimiento de canales de comunicación y colaboración con empresas.

– Fuentes de información propias del ámbito sociolaboral.

– Papel del técnico superior en Integración Social en el proceso de inserción sociolaboral. Objetivos y funciones.

b) Planificación de intervenciones de inserción laboral.

– Procesos de integración y marginación sociolaboral.

– Colectivos con especiales dificultades de inserción sociolaboral.

– Contextos d'intervenció; intervenció directa amb l'individu, amb l'entorn personal de l'individu i amb el seu entorn sociolaboral.

– Processos d'ajust entre persones usuàries i llocs de treball.

– Projectes d'inserció laboral.

– Ocupabilitat. Competències laborals dels diferents col·lectius caracteritzats.

– Itineraris d'inserció laboral. El pla d'ocupabilitat individual. Característiques i elements que el conformen.

– Gestió de recursos en el desenvolupament de projectes d'inserció.

Tipologia de recursos existents.

– Metodologia de la inserció sociolaboral. Fases del procés: Recollida d'informació, diagnòstic, planificació, execució i avaluació.

– Noves tecnologies en la inserció sociolaboral.

– Paper del tècnic superior en integració social en relació amb l'equip multidisciplinari.

– Deontologia professional.

c) Aplicació de tècniques d'entrenament en habilitats sociolaborals.

– Habilitats d'autonomia personal per a la inserció sociolaboral.

– Habilitats socials per a la inserció sociolaboral.

– Habilitats laborals.

– Habilitats de busca activa d'ocupació. Tècniques de busca d'ocupació.

– Creació d'ambients positius en l'àmbit laboral. Dinàmiques grupals bàsiques. Tècniques de resolució de conflictes.

– Elements motivadors en els processos d'inserció sociolaboral.

Intrínsecs i extrínsecs.

d) Planificació d'activitats d'inserció laboral.

– L'ocupació amb suport. Marc legal específic.

– Metodologia de l'ocupació amb suport. Etapes del procés. Accions Informatives i formatives pròpies de cada etapa. Transició entre les diferents etapes de l'ocupació amb suport.

– Suports naturals i suports externs en els processos d'ocupació amb suport.

– Contingències pròpies dels processos d'inserció sociolaboral. Logístiques, operatives, individuals, pròpies de l'entorn personal i pròpies de l'entorn sociolaboral.

– El paper del preparador laboral. Aptituds i actituds requerides.

– L'adaptació del lloc de treball. Metodologia i ajudes tècniques.

Indicadors.

– Coordinació entre els implicats durant el procés d'inserció laboral.

– Comunicació entre els implicats durant el procés d'inserció laboral. Comunicació formal i no formal. Documents propis de les diverses formes de comunicació en l'àmbit sociolaboral.

e) Definició de procediments per al seguiment del procés d'inserció sociolaboral.

– Seguiment de la persona usuària i l'entorn personal en el procés d'inserció sociolaboral.

– Indicadors, instruments i tècniques de recollida d'informació en el procés d'inserció sociolaboral.

– L'equip interdisciplinari en el seguiment de les intervencions d'inserció sociolaboral. Protocols de coordinació.

– Aplicació d'instruments d'avaluació de la inserció laboral. Indicadors de la satisfacció i adaptació dels implicats en el procés d'inserció sociolaboral.

– Retroalimentació. Mesures correctores.

– Disseny i aplicació de mesures de retirada dels suports inicials.

– Elaboració de memòries d'intervenció.

– Organització i registre de la informació de l'avaluació.

– Anàlisi crítica de la tasca professional del tècnic en inserció sociolaboral i criteris de deontologia professional.

3. Mòdul professional: Atenció a les unitats de convivència.

Codi: 0339

Duració: 140 hores.

Continguts:

a) Planificació de la intervenció en la unitat de convivència.

– Concepte d'unitats de convivència. Concepte de família. Evolució, tipologia i noves formes familiars. El cicle vital de la família i dels seus components. Conceptes psicològics bàsics.

– Contextos de intervenció; intervenció directa con el individuo, con el entorno personal del individuo y con su entorno sociolaboral.

– Procesos de ajuste entre personas usuarias y puestos de trabajo.

– Proyectos de inserción laboral.

– Empleabilidad. Competencias laborales de los diferentes colectivos caracterizados.

– Itinerarios de inserción laboral. El plan de empleabilidad individual. Características y elementos conformantes.

– Gestión de recursos en el desarrollo de proyectos de inserción.

Tipología de recursos existentes.

– Metodología de la inserción sociolaboral. Fases del proceso: Recogida de información, diagnóstico, planificación, ejecución y evaluación.

– Nuevas tecnologías en la inserción sociolaboral.

– Papel del técnico superior en Integración social en relación con el equipo multidisciplinar.

– Deontología profesional.

c) Aplicación de técnicas de entrenamiento en habilidades sociolaborales.

– Habilidades de autonomía personal para la inserción sociolaboral.

– Habilidades sociales para la inserción sociolaboral.

– Habilidades laborales.

– Habilidades de búsqueda activa de empleo. Técnicas de búsqueda de empleo.

– Creación de ambientes positivos en el ámbito laboral. Dinámicas grupales básicas. Técnicas de resolución de conflictos.

– Elementos motivadores en los procesos de inserción sociolaboral.

Intrínsecos y extrínsecos.

d) Planificación de actividades de inserción laboral.

– El empleo con apoyo. Marco legal específico.

– Metodología del empleo con apoyo. Etapas del proceso. Acciones Informativas y formativas propias de cada etapa. Transición entre las diferentes etapas del empleo con apoyo.

– Apoyos naturales y apoyos externos en los procesos de empleo con apoyo.

– Contingencias propias de los procesos de inserción sociolaboral. Logísticas, operativas, individuales, propias del entorno personal y propias del entorno sociolaboral.

– El papel del preparador laboral. Aptitudes y actitudes requeridas.

– La adaptación del puesto de trabajo. Metodología y ayudas técnicas. Indicadores.

– Coordinación entre los implicados durante el proceso de inserción laboral.

– Comunicación entre los implicados durante el proceso de inserción laboral. Comunicación formal y no formal. Documentos propios de las diversas formas de comunicación en el ámbito sociolaboral.

e) Definición de procedimientos para el seguimiento del proceso de inserción sociolaboral.

– Seguimiento de la persona usuaria y el entorno personal en el proceso de inserción sociolaboral.

– Indicadores, instrumentos y técnicas de recogida de información en el proceso de inserción sociolaboral.

– El equipo interdisciplinar en el seguimiento de las intervenciones de inserción sociolaboral. Protocolos de coordinación.

– Aplicación de instrumentos de evaluación de la inserción laboral. Indicadores de la satisfacción y adaptación de los implicados en el proceso de inserción sociolaboral.

– Retroalimentación. Medidas correctoras.

– Diseño y aplicación de medidas de retirada de los apoyos iniciales.

– Elaboración de memorias de intervención.

– Organización y registro de la información de la evaluación.

– Análisis crítico de la tarea profesional del técnico en inserción sociolaboral y criterios de deontología profesional.

3. Módulo profesional: Atención a las unidades de convivencia.

Código: 0339

Duración: 140 horas.

Contenidos:

a) Planificación de la intervención en la unidad de convivencia.

– Concepto de unidades de convivencia. Concepto de familia. Evolución, tipologia y nuevas formas familiares. El ciclo vital de la familia y de sus componentes. Conceptos psicológicos básicos.

- Models d'intervenció en unitats de convivència.
- Famílies no funcionals. Concepte, característiques i tipologia.
- Anàlisi de serveis, programes i recursos residencials en l'atenció a les unitats de convivència i a les famílies.
- Anàlisi de serveis, programes i recursos ambulatoris en l'atenció a les unitats de convivència i a les famílies.
- Anàlisi de serveis, programes i recursos desenvolupats en el domicili en l'atenció a les unitats de convivència i a les famílies.

- Anàlisi de les particularitats de les diferents administracions implicades: estatal, autonòmica i local.
- Disseny d'intervencions en unitats de convivència.
- Metodologia i instruments per a la recollida de la informació.
- Estratègies i tècniques específiques en la intervenció en unitats de convivència.
- Àrees d'intervenció i activitats vinculades.
- Pautes d'intervenció directa en les unitats de convivència.
- Valoració del treball en l'equip interdisciplinari com a base de la intervenció en unitats de convivència.

- b) Organització de la intervenció en unitats de convivència.
- Nivells d'autonomia en les unitats de convivència. Factors que dificulten la consecució de nivells d'autonomia funcionals. Ajudes tècniques.

- Anàlisi de necessitats en àmbit domèstic, personal i relacional. Identificació de carencies. Identificació de potencialitats.

- Determinació de necessitats de formació, informació, orientació, supervisió i acompanyament.

- Aplicació de la planificació de la intervenció en unitats de convivència.

- Organització de l'espai en la unitat de convivència. Mesures preventives de riscos en la llar.

- Organització dels recursos i el temps. Instruments i ferramentes metodològiques.

- Respecte per les decisions de cada membre de la unitat de convivència.

- Respecte al dret a la informació. Confidencialitat i criteris de deontologia professional.

- c) Disseny d'activitats del projecte d'intervenció en unitats de convivència.

- Anàlisi de protocols d'intervenció.

- Supervisió dels serveis de suport.

- Gestió domèstica i domiciliària.

- Anàlisi de les relacions de convivència.

- Suport social i emocional. Cures bàsiques. Ocupació del temps lliure. Acompanyament. Relacions amb l'entorn.

- Itineraris per a la participació en espais i activitats d'oci i temps lliure.

- Tècniques de suport social i emocional. Tècniques per a la millora de la comunicació. Tècniques de resolució de conflictes.

- Educació afectivosexual.

- Assessorament a la unitat de convivència. Hàbits de vida saludable, nutrició i consum responsable. Resolució de contingències.

- Valoració del tracte dispensat a les persones que formen la unitat de convivència.

- d) Organització d'estratègies de prevenció.

- Violència. Tipologia. El cicle de la violència.

- Factors de risc en situacions de violència domèstica. Col·lectius més vulnerables davant de situacions de violència domèstica.

- Nivells de prevenció en la intervenció social.

- Anàlisi d'accions preventives.

- Anàlisi d'instruments i materials informatius i formatius.

- Creació d'estratègies de promoció de la prevenció.

- Promoció d'activitats de sensibilització específiques de la prevenció de la violència domèstica.

- Utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació en prevenció.

- e) Desenvolupament d'estratègies d'intervenció en violència domèstica.

- Detecció de situacions de violència domèstica. Tipologies, elements definitoris i indicadors.

- Factors de risc en situacions de violència domèstica.

- Factors de protecció en situacions de violència domèstica.

- Modelos de intervención en unidades de convivencia.
- Familias no funcionales. Concepto, características y tipología.
- Análisis de servicios, programas y recursos residenciales en la atención a las unidades de convivencia y a las familias.

- Análisis de servicios, programas y recursos ambulatorios en la atención a las unidades de convivencia y a las familias.

- Análisis de servicios, programas y recursos desarrollados en el propio domicilio en la atención a las unidades de convivencia y a las familias.

- Análisis de las particularidades de las diferentes administraciones implicadas: Estatal, autonómica y local.

- Diseño de intervenciones en unidades de convivencia.

- Metodología e instrumentos para la recogida de la información.

- Estrategias y técnicas específicas en la intervención en unidades de convivencia.

- Áreas de intervención y actividades vinculadas.

- Pautas de intervención directa en las unidades de convivencia.

- Valoración del trabajo en el equipo interdisciplinar como base de la intervención en unidades de convivencia.

- b) Organización de la intervención en unidades de convivencia.

- Niveles de autonomía en las unidades de convivencia. Factores que dificultan la consecución de niveles de autonomía funcionales. Ayudas técnicas.

- Análisis de necesidades en ámbito doméstico, personal y relacional. Identificación de carencias. Identificación de potencialidades.

- Determinación de necesidades de formación, información, orientación, supervisión y acompañamiento.

- Aplicación de la planificación de la intervención en unidades de convivencia.

- Organización del espacio en la unidad de convivencia. Medidas preventivas de riesgos en el hogar.

- Organización de los recursos y el tiempo. Instrumentos y herramientas metodológicas.

- Respeto por las decisiones de cada miembro de la unidad de convivencia.

- Respeto al derecho a la información. Confidencialidad y criterios de deontología profesional.

- c) Diseño de actividades del proyecto de Intervención en unidades de convivencia.

- Análisis de protocolos de intervención.

- Supervisión de los servicios de apoyo.

- Gestión doméstica y domiciliaria.

- Análisis de las relaciones de convivencia.

- Apoyo social y emocional. Cuidados básicos. Ocupación del tiempo libre. Acompañamiento. Relaciones con el entorno.

- Itinerarios para la participación en espacios y actividades de ocio y tiempo libre.

- Técnicas de apoyo social y emocional. Técnicas para la mejora de la comunicación. Técnicas de resolución de conflictos.

- Educación afectivo-sexual.

- Asesoramiento a la unidad de convivencia. Hábitos de vida saludable, nutrición y consumo responsable. Resolución de contingencias.

- Valoración del trato dispensado a las personas que forman la unidad de convivencia.

- d) Organización de estrategias de prevención.

- Violencia. Tipología. El ciclo de la violencia.

- Factores de riesgo en situaciones de violencia doméstica. Colectivos más vulnerables ante situaciones de violencia doméstica.

- Niveles de prevención en la intervención social.

- Análisis de acciones preventivas.

- Análisis de instrumentos y materiales informativos y formativos.

- Creación de estrategias de promoción de la prevención.

- Promoción de actividades de sensibilización específicas de la prevención de la violencia doméstica.

- Utilización de las tecnologías de la información y la comunicación en prevención.

- e) Desarrollo de estrategias de intervención en violencia doméstica.

- Detección de situaciones de violencia doméstica. Tipologías, elementos definitorios e indicadores.

- Factores de riesgo en situaciones de violencia doméstica.

- Factores de protección en situaciones de violencia doméstica.

– Anàlisi de recursos per a la detecció i atenció a situacions de violència domèstica.

– Marc normatiu i procedimental en casos de violència domèstica. Elements propis del nostre àmbit geogràfic: autonòmic i local.

– Protocols específics.
– Acompanyament social, personal i emocional.
– Tècniques d'atenció psicosocial per a les persones que han patit violència domèstica.
– Valoració del tracte adequat a les persones que han patit violència domèstica.

f) Realització d'activitats per al seguiment i control de la intervenció en la unitat de convivència.

– Determinació del moment i la seqüència de les activitats d'avaluació.

– Establiment d'indicadors i protocols d'avaluació en intervenció en unitats de convivència.

– Instruments d'avaluació: elaboració i selecció.
– Selecció de tècniques, instruments i protocols per al seguiment de la intervenció.

– Registre de dades en suports adequats.
– Elaboració d'informes i memòries.
– Valoració de la importància de l'avaluació com a recurs per a la millora de la intervenció.

– Valoració de l'avaluació com un instrument útil en la presa de decisions.

– Retroalimentació. Modificacions i adaptacions necessàries.
– Valoració i planificació d'estratègies de retirada de suports.

4. Mòdul professional: Mediació comunitària.

Codi: 0340

Duració: 128 hores.

Continguts:

a) Planificació de les intervencions de mediació comunitària.
– Orígens i evolució de la mediació comunitària.
– Principis de la mediació comunitària.
– Anàlisi de diferents models de mediació comunitària.
– Legislació relacionada amb la mediació comunitària: europea, estatal i autonòmica.

– Selecció dels objectius de la intervenció.
– Les activitats de trobada: disseny i organització.
– Els mediadors naturals: paràmetres d'identificació.
– Els espais de trobada en la mediació comunitària: tipus, característiques i utilitat.

– Valoració de la importància de planificar la mediació.
– Valoració de la coherència de la planificació de les activitats amb els objectius.

– La violència de gènere: dimensió de la violència sobre la dona.
– Marc normatiu sobre la violència de gènere: prohibició de la mediació en les situacions de violència de gènere.

b) Organització de les actuacions per a la prevenció de conflictes.
– Principis que fonamenten els models d'intervenció.
– La gestió de conflictes: estratègies d'intervenció. La trobada.

– El tractament de la informació sobre el conflicte: criteris i instruments.

– El fenomen migratori: claus econòmiques, socials i culturals.
– El procés de mediació comunitària: caracterització, requisits i àmbits d'aplicació.

– Recursos de mediació comunitària: fonts d'informació i guies.

– Determinació d'espais de trobada: identificació i creació.

– Els mediadors comunitaris: funcions i habilitats.
– Servici de mediació voluntària.
– Valors culturals dels principals col·lectius socials.
– Valoració del contrast d'opinions i l'intercanvi d'experiències.

c) Realització d'activitats dels processos de mediació comunitària.

– El conflicte en la mediació comunitària: definició i tipus.
– Tècniques de comunicació.
– Tècniques de gestió de conflictes.

– Anàlisi de recursos para la detección y atención a situaciones de violencia doméstica.

– Marco normativo y procedimental en casos de violencia doméstica. Elementos propios de nuestro ámbito geográfico: autonómico y local.

– Protocolos específicos.
– Acompañamiento social, personal y emocional.
– Técnicas de atención psicosocial para las personas que han sufrido violencia doméstica.
– Valoración del trato adecuado a las personas que han sufrido violencia doméstica.

f) Realización de actividades para el seguimiento y control de la intervención en la unidad de convivencia.

– Determinación del momento y la secuencia de las actividades de evaluación.

– Establecimiento de indicadores y protocolos de evaluación en intervención en unidades de convivencia.

– Instrumentos de evaluación: Elaboración y selección.
– Selección de técnicas, instrumentos y protocolos para el seguimiento de la intervención.

– Registro de datos en soportes adecuados.
– Elaboración de informes y memorias.
– Valoración de la importancia de la evaluación como recurso para la mejora de la intervención.

– Valoración de la evaluación como un instrumento útil en la toma de decisiones

– Retroalimentación. Modificaciones y adaptaciones necesarias.
– Valoración y planificación de estrategias de retirada de apoyos.

4. Módulo profesional: Mediación comunitaria.

Código: 0340

Duración: 128 horas.

Contenidos:

a) Planificación de las intervenciones de mediación comunitaria.
– Orígenes y evolución de la mediación comunitaria.
– Principios de la mediación comunitaria.
– Análisis de diferentes modelos de mediación comunitaria.
– Legislación relacionada con la mediación comunitaria: europea, estatal y autonómica.

– Selección de los objetivos de la intervención.
– Las actividades de encuentro: Diseño y organización.
– Los mediadores naturales: Parámetros de identificación.
– Los espacios de encuentro en la mediación comunitaria: tipos, características y utilidad.

– Valoración de la importancia de planificar la mediación.
– Valoración de la coherencia de la planificación de las actividades con los objetivos.

– La Violencia de Género: Dimensión de la violencia sobre la mujer.
– Marco normativo sobre la Violencia de Género: Prohibición de la mediación en las situaciones de violencia de género.

b) Organización de las actuaciones para la prevención de conflictos.
– Principios que fundamentan los modelos de intervención.
– La gestión de conflictos: Estrategias de intervención. El encuentro.

– El tratamiento de la información sobre el conflicto: Criterios e instrumentos.

– El fenómeno migratorio: Claves económicas, sociales y culturales.
– El proceso de mediación comunitaria: Caracterización, requisitos y ámbitos de aplicación.

– Recursos de mediación comunitaria: Fuentes de información y guías.

– Determinación de espacios de encuentro: Identificación y creación.

– Los mediadores comunitarios: Funciones y habilidades.
– Servicio de mediación voluntaria.
– Valores culturales de los principales colectivos sociales.
– Valoración del contraste de opiniones y el intercambio de experiencias.

c) Realización de actividades de los procesos de mediación comunitaria.

– El conflicto en la mediación comunitaria: Definición y tipos.
– Técnicas de comunicación.
– Técnicas de gestión de conflictos.

- Etapes en el procés de mediació: característiques i procediments.
- Aplicació de tècniques utilitzades en la mediació comunitària.
- d) Realització d'activitats d'avaluació de la mediació.
- Determinació de criteris i indicadors d'avaluació del procés.
- Sistemes de recollida d'informació del procés de mediació.
- Selecció d'estratègies d'avaluació: mètodes i procediments.
- Selecció de tècniques i instruments per a l'avaluació de la mediació.
- Valoració sobre la intervenció realitzada i els seus efectes positius.
- Valoració sobre l'eficàcia i qualitat del serveici.

5. Mòdul professional: Suport a la intervenció educativa.

Codi: 0341

Duració: 100 hores.

Continguts:

a) Caracterització del suport a la intervenció educativa.

- Alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu. Alumnat amb necessitats educatives especials. Alumnat amb necessitat de compensació educativa.

- La integració en l'àmbit educatiu. Compensació de la inadaptació escolar o social. Recursos organitzatius i personals arreplegats en el Pla d'Atenció a la Diversitat.

- Anàlisi de la legislació vigent en matèria d'integració escolar. Programes implantats a la Comunitat Autònoma. Legislació actual d'atenció a la diversitat.

- Nivells de concreció curricular.

Primer nivell: disseny curricular prescriptiu. Prescripcions de les administracions.

Segon nivell: projecte curricular. Competències del centre educatiu.

Tercer nivell: programació d'aula. Competència del professorat.

Quart nivell: disseny curricular individual. Competència del professorat per a alumnat amb necessitats educatives especials.

- Identificació dels elements bàsics del currículum: objectius, competències, continguts, metodologia i criteris d'avaluació.

- Documents de programació del centre educatiu.

Projecte educatiu.

Projecte curricular.

Programació general anual.

Reglament de règim intern.

Relació de la intervenció educativa dirigida a l'alumnat amb necessitats educatives específiques de suport educatiu, amb el projecte educatiu i els documents de programació del centre.

- El pla d'atenció a la diversitat. Mesures generals i específiques. Identificació de característiques, objectius, organització i funcionament del pla d'atenció a la diversitat.

- L'equip interdisciplinari en l'atenció a les necessitats específiques de suport educatiu. Necessitat dels equips interdisciplinaris. Professionals del centre educatiu i externs al centre educatiu. Identificació de l'estructura organitzativa i funcional de l'equip interdisciplinari.

- Paper del tècnic superior d'integració social en l'àmbit educatiu. Coordinació amb altres agents educatius. Intervenció socioeducativa. Tasques educatives, d'assessorament, informatives, animadores i dinamitzadores.

- Valoració de la importància de la planificació en la intervenció educativa.

b) Organització del suport a la intervenció educativa.

- Adaptacions curriculars: Adaptacions curriculars individuals significatives i no significatives. Descripció de l'estructura i elements d'una adaptació curricular.

- Identificació de necessitats específiques de suport educatiu. Adaptacions més freqüents. Procediment d'identificació de necessitats educatives especials.

- El procés d'ensenyança-aprenentatge de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu. Adaptació d'objectius, continguts, metodologia i criteris d'avaluació en funció del nivell de desenvolupament i competència curricular bàsica.

- Etapas en el proceso de mediación: Características y procedimientos.

- Aplicación de técnicas utilizadas en la mediación comunitaria.

d) Realización de actividades de evaluación de la mediación.

- Determinación de criterios e indicadores de evaluación del proceso.

- Sistemas de recogida de información del proceso de mediación.

- Selección de estrategias de evaluación: Métodos y procedimientos.

- Selección de técnicas e instrumentos para la evaluación de la mediación.

- Valoración sobre la intervención realizada y sus efectos positivos.

- Valoración sobre la eficacia y calidad del servicio.

5. Módulo profesional: Apoyo a la intervención educativa.

Código: 0341

Duración: 100 horas.

Contenidos:

a) Caracterización del apoyo a la intervención educativa.

- Alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo. Alumnado con necesidades educativas especiales. Alumnado con necesidad de compensación educativa.

- La integración en el ámbito educativo. Compensación de la inadaptación escolar o social. Recursos organizativos y personales recogidos en el Plan de Atención a la Diversidad

- Análisis de la legislación vigente en materia de integración escolar. Programas implantados en la Comunidad Autónoma. Legislación actual de atención a la diversidad.

- Niveles de concreción curricular.

Primer nivel: Diseño Curricular Prescriptivo. Prescripciones de las Administraciones.

Segundo nivel: Proyecto Curricular. Competencias del centro educativo.

Tercer nivel: Programación de Aula. Competencia del profesorado.

Cuarto nivel: Diseño Curricular Individual. Competencia del profesorado para alumnado con necesidades educativas especiales.

- Identificación de los elementos básicos del currículo: Objetivos, competencias, contenidos, metodología y criterios evaluación

- Documentos de programación del centro educativo.

Proyecto Educativo.

Proyecto Curricular.

Programación General Anual.

Reglamento de Régimen Interno.

Relación de la intervención educativa dirigida al alumnado con necesidades educativas específicas de apoyo educativo, con el proyecto educativo y los documentos de programación del centro.

- El plan de atención a la diversidad. Medidas generales y específicas. Identificación de características, objetivos, organización y funcionamiento del plan de atención a la diversidad

- El equipo interdisciplinar en la atención a las necesidades específicas de apoyo educativo. Necesidad de los equipos interdisciplinarios. Profesionales del centro educativo y externos al centro educativo. Identificación de la estructura organizativa y funcional del equipo interdisciplinar.

- Papel del técnico superior de Integración Social en el ámbito educativo. Coordinación con otros agentes educativos. Intervención socioeducativa. Tareas educativas, de asesoramiento, informativas, animadoras y dinamizadoras.

- Valoración de la importancia de la planificación en la intervención educativa.

b) Organización del apoyo a la intervención educativa.

- Adaptaciones curriculares: Adaptaciones curriculares individuales significativas y no significativas. Descripción de la estructura y elementos de una adaptación curricular.

- Identificación de necesidades específicas de apoyo educativo. Adaptaciones más frecuentes. Procedimiento de identificación de necesidades educativas especiales.

- El proceso de enseñanza-aprendizaje del alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo. Adaptación de objetivos, contenidos, metodología y criterios de evaluación en función del nivel de desarrollo y competencia curricular básica.

– Identificació dels principis psicopedagògics que sustenten la intervenció educativa amb l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.

Diversitat i la seua atenció.

Normalització.

Inclusió.

Individualització.

Qualitat-responsabilitat.

Altres.

– Programació d'activitats. Coordinació i planificació amb l'equip educatiu implicat i el Departament d'Orientació:

Activitats dirigides a evitar l'absentisme escolar.

Activitats dirigides a afavorir la convivència.

Activitats per a ensenyar habilitats socials i comunicatives.

Activitats dirigides a desenvolupar l'autonomia personal, expectatives d'èxit, autoestima i autoconcepte.

Activitats per a fomentar la participació i l'organització de l'alumnat.

Activitats dirigides a aconseguir la inclusió i respecte de les diferències individuals, ètnies, cultures.

Activitats dirigides a millorar la relació família-escola.

Activitats per a afavorir la inclusió de l'alumnat en la seua escola i municipi.

Activitats per a progressar en els seus processos d'aprenentatge.

– Paper de les activitats complementàries i extraescolars en la integració escolar. Coordinació i planificació amb el departament d'activitats complementàries i extraescolars

c) Exercici d'activitats de suport a la intervenció educativa.

– Organització de l'espai i del temps en el desenvolupament de les activitats. Disponibilitat del centre i previsió de l'espai i el temps respecte als suports.

– Valoració de la importància de l'organització de l'espai i del temps en el desenvolupament de les activitats.

– Assignació d'espais, temps i recursos materials d'acord amb la planificació de la intervenció educativa.

Temps: tutoria, optatives, alternativa, educació per a la ciutadania, hores específiques de suport, altres temps.

Espais: aula ordinària, aula de pedagogia terapèutica, biblioteca, taller, aula de música, aula de tecnologia, aula d'informàtica, gimnàs, aula de convivència, altres espais.

– Recursos curriculars: Materials curriculars propis del centre i materials de l'activitat específica.

– Valoració de la importància de l'adequació de materials curriculars a les característiques de l'alumnat.

– Utilització d'ajudes tècniques. Identificació d'ajudes tècniques necessàries per a afavorir l'autonomia en el centre. Protocol d'intervenció en l'ús d'ajudes tècniques.

– Aplicació de normes de prevenció d'accidents i higiene en l'aula.

– Valoració i possibilitats de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació en el suport a la intervenció educativa.

d) Realització del seguiment del procés de suport a la intervenció educativa.

– L'avaluació del procés de suport a la intervenció educativa. Principis bàsics. Tipus, funcions, tècniques i instruments d'avaluació. L'avaluació com a eina educativa. Reconeixement de la necessitat d'avaluació.

– Selecció i elaboració d'instruments d'avaluació. Criteris per a la selecció i elaboració d'instruments d'avaluació. Utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació per a elaborar instruments d'avaluació.

– Ompliment d'instruments d'avaluació.

– Interpretació i transmissió de la informació obtinguda dels processos d'avaluació. L'informe d'avaluació. Ètica en el maneig i transmissió de la informació.

– Predisposició a l'autocrítica i autoavaluació. Valoració de la importància a l'autocrítica i autoavaluació.

6. Mòdul professional: Promoció de l'autonomia personal

Codi: 0342

Duració: 192 hores.

Continguts:

– Identificación de los principios psicopedagógicos que sustentan la intervención educativa con el alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo.

Diversidad y su atención.

Normalización.

Inclusión.

Individualización.

Calidad-responsabilidad.

Otros.

– Programación de actividades. Coordinación y planificación con el equipo educativo implicado y el Departamento de Orientación:

Actividades dirigidas a evitar el absentismo escolar.

Actividades dirigidas a favorecer la convivencia.

Actividades para enseñar habilidades sociales y comunicativas.

Actividades dirigidas a desarrollar la autonomía personal, expectativas de logro, autoestima y autoconcepto.

Actividades para fomentar la participación y la organización del alumnado.

Actividades dirigidas a conseguir la inclusión y respeto de las diferencias individuales, etnias, culturas.

Actividades dirigidas a mejorar la relación familia-escuela.

Actividades para favorecer la inclusión del alumnado en su escuela y municipio.

Actividades para progresar en sus procesos de aprendizaje.

– Papel de las actividades complementarias y extraescolares en la integración escolar. Coordinación y planificación con el departamento de actividades complementarias y extraescolares.

c) Desarrollo de actividades de apoyo a la intervención educativa.

– Organización del espacio y del tiempo en el desarrollo de las actividades. Disponibilidad del centro y previsión del espacio y el tiempo respecto a los apoyos.

– Valoración de la importancia de la organización del espacio y del tiempo en el desarrollo de las actividades.

– Asignación de espacios, tiempos y recursos materiales de acuerdo con la planificación de la intervención educativa.

Tiempos: tutoría, optativas, alternativa, educación para la ciudadanía, horas específicas de apoyo, otros tiempos.

Espacios: aula ordinaria, aula de pedagogía terapéutica, biblioteca, taller, aula de música, aula de tecnología, aula de informática, gimnasio, aula de convivencia, otros espacios.

– Recursos curriculares: Materiales curriculares propios del centro y materiales de la actividad específica.

– Valoración de la importancia de la adecuación de materiales curriculares a las características del alumnado.

– Utilización de ayudas técnicas. Identificación de ayudas técnicas necesarias para favorecer la autonomía en el centro. Protocolo de intervención en el uso de ayudas técnicas.

– Aplicación de normas de prevención de accidentes e higiene en el aula.

– Valoración y posibilidades del uso de las tecnologías de la información y la comunicación en el apoyo a la intervención educativa.

d) Realización del seguimiento del proceso de apoyo a la intervención educativa.

– La evaluación del proceso de apoyo a la intervención educativa. Principios básicos. Tipos, funciones, técnicas e instrumentos de evaluación. La evaluación como herramienta educativa. Reconocimiento de la necesidad de evaluación.

– Selección y elaboración de instrumentos de evaluación. Criterios para la selección y elaboración de instrumentos de evaluación. Utilización de las tecnologías de la información y la comunicación para elaborar instrumentos de evaluación.

– Cumplimentación de instrumentos de evaluación.

– Interpretación y transmisión de la información obtenida de los procesos de evaluación. El informe de evaluación. Ética en el manejo y transmisión de la información.

– Predisposición a la autocrítica y autoevaluación. Valoración de la importancia a la autocrítica y autoevaluación.

6. Módulo profesional: Promoción de la autonomía personal

Código: 0342

Duración: 192 horas.

Contenidos:

a) Elaboració de programes d'entrenament d'habilitats d'autonomia personal i social.

- Promoció de l'autonomia personal.
- Autonomia, dependència i autodeterminació.
- Classificació internacional del funcionament, de la discapacitat i de la salut (CIF). Funcionament i discapacitat. Components i aportacions.
- Habilitats d'autonomia personal i social. Conceptes, importància i tipus.
- Procés general d'adquisició d'habilitats bàsiques. Requisits per a l'aprenentatge. Fases de l'aprenentatge.
- Fonaments de psicologia de l'aprenentatge. Concepte i tipus d'aprenentatge. Com aprenem les persones.

Paradigma conductista. Visió de l'aprenentatge. Tècniques que aporten per a l'aprenentatge de les habilitats d'autonomia personal i social.

Paradigma cognitiu: Visió de l'aprenentatge. Tècniques que aporten per a l'aprenentatge de les habilitats d'autonomia personal i social.

Paradigma humanista: Visió de l'aprenentatge. Tècniques que aporten per a l'aprenentatge de les habilitats d'autonomia personal i social.

- Programes d'entrenament en habilitats d'autonomia personal i social.
- Valoració de la importància de la programació per a treballar habilitats d'autonomia personal i social.
- Disseny de programes. Elements que el componen.
- Valoració i detecció de necessitats. Instruments estandaritzats de valoració. Habilitats elegides. Elecció de tècniques apropiades per a ensenyar-les o mantindre-les.

- Decisions metodològiques en la intervenció.
- Implementació del programa.
- Avaluació del programa.
- Coordinació amb l'equip interdisciplinari i la família. Importància de la coordinació. Generalització dels aprenentatges.

b) Organització d'activitats d'adquisició d'habilitats de la vida diària.

- Habilitats de la vida diària. Importància i tipus.
- Programes d'entrenament d'habilitats de la vida diària. Elaboració de programes d'entrenament a partir de supòsits pràctics.
- Tècniques d'entrenament d'habilitats de la vida diària. Elecció i aplicació adequada de tècniques en funció de les habilitats a ensenyar/mantindre.

- Ajudes tècniques o productes de suport per a les activitats de la vida diària. Classificació ISO 9999. Objectiu principal. Classe ISO 09, ISO 15, ISO 18. Protocol d'intervenció en ajuda a l'elecció d'ajudes tècniques.

- Alfabetització tecnològica. Habilitats instrumentals. Ús d'electrodomèstics bàsics. Ús de tecnologies d'informació i comunicació. Ús d'altres tecnologies facilitadores. Classe ISO 21.

- Adaptació de l'entorn. Relació entre entorn i funcionament. Entorns accessibles.

- Valoració de la importància de promoure entorns segurs.

c) Organització d'activitats d'adquisició de competències bàsiques de mobilitat.

- Orientació i mobilitat. Conceptes i tipus.
- Programes d'entrenament de competències bàsiques de mobilitat.

Programes de mobilitat per a persones amb discapacitat visual.

Programes de mobilitat per a persones amb discapacitat física.

- Tècniques d'entrenament de competències bàsiques de mobilitat.

Per a persones amb discapacitat visual: Tècniques d'orientació. Tècniques de prebastó i tècniques de bastó.

Per a persones amb discapacitat física. Tècniques d'ús i maneig d'una cadira de rodes. Tècniques de mobilització per a persones enllitades.

Altres tècniques d'entrenament de competències bàsiques de mobilitat.

- Ajudes tècniques o productes de suport per a la prevenció de la pèrdua i manteniment de mobilitat. Classe ISO 12.

- Accessibilitat. Disseny universal, disseny per a tots. Usabilitat. Entorns facilitadors i entorns barrera. Tipus de barreres.

- Relació entre autonomia accessibilitat i discapacitat.
- Valoració de la importància de promoure entorns segurs.

a) Elaboración de programas de entrenamiento de habilidades de autonomía personal y social.

- Promoción de la autonomía personal.
- Autonomía, dependencia y autodeterminación.
- Clasificación Internacional del Funcionamiento, de la Discapacidad y de la Salud (CIF). Funcionamiento y discapacidad. Componentes y aportaciones.
- Habilidades de autonomía personal y social. Conceptos, importancia y tipos.
- Proceso general de adquisición de habilidades básicas. Requisitos para el aprendizaje. Fases del aprendizaje.
- Fundamentos de psicología del aprendizaje. Concepto y tipos de aprendizaje. Cómo aprendemos las personas.

Paradigma conductista. Visión del aprendizaje. Técnicas que aportan para el aprendizaje de las habilidades de autonomía personal y social.

Paradigma cognitivo: Visión del aprendizaje. Técnicas que aportan para el aprendizaje de las habilidades de autonomía personal y social.

Paradigma humanista: Visión del aprendizaje. Técnicas que aportan para el aprendizaje de las habilidades de autonomía personal y social.

- Programas de entrenamiento en habilidades de autonomía personal y social.
- Valoración de la importancia de la programación para trabajar habilidades de autonomía personal y social.
- Diseño de programas. Elementos que lo componen.
- Valoración y detección de necesidades. Instrumentos estandarizados de valoración. Habilidades elegidas. Elección de técnicas apropiadas para enseñarlas o mantenerlas.

- Decisiones metodológicas en la intervención.
- Implementación del programa.
- Evaluación del programa.
- Coordinación con el equipo interdisciplinar y la familia. Importancia de la coordinación. Generalización de los aprendizajes.

b) Organización de actividades de adquisición de habilidades de la vida diaria.

- Habilidades de la vida diaria. Importancia y tipos.
- Programas de entrenamiento de habilidades de la vida diaria. Elaboración de programas de entrenamiento a partir de supuestos prácticos.
- Técnicas de entrenamiento de habilidades de la vida diaria. Elección y aplicación adecuada de técnicas en función de las habilidades a enseñar/mantener.

- Ayudas técnicas o productos de apoyo para las actividades de la vida diaria. Clasificación ISO 9999. Objetivo principal. Clase ISO 09, ISO 15, ISO 18. Protocolo de intervención en ayuda a la elección de ayudas técnicas.

- Alfabetización tecnológica. Habilidades instrumentales. Uso de electrodomésticos básicos. Uso de tecnologías de información y comunicación. Uso de otras tecnologías facilitadoras. Clase ISO 21.

- Adaptación del entorno. Relación entre entorno y funcionamiento. Entornos accesibles.

- Valoración de la importancia de promover entornos seguros.

c) Organización de actividades de adquisición de competencias básicas de movilidad.

- Orientación y movilidad. Conceptos y tipos.
- Programas de entrenamiento de competencias básicas de movilidad.

Programas de movilidad para personas con discapacidad visual.

Programas de movilidad para personas con discapacidad física.

- Técnicas de entrenamiento de competencias básicas de movilidad.

Para personas con discapacidad visual: Técnicas de orientación. Técnicas de prebastón y técnicas de bastón.

Para personas con discapacidad física. Técnicas de uso y manejo de una silla de ruedas. Técnicas de movilización para personas encamadas.

Otras técnicas de entrenamiento de competencias básicas de movilidad.

- Ayudas técnicas o productos de apoyo para la prevención de la pérdida y mantenimiento de movilidad. Clase ISO 12.

- Accesibilidad. Diseño universal, diseño para todos. Usabilidad. Entornos facilitadores y entornos barrera. Tipos de barreras.

- Relación entre autonomía accesibilidad y discapacidad.
- Valoración de la importancia de promover entornos seguros.

d) Organització d'activitats d'entrenament i adquisició d'habilitats socials.

– Adquisició d'habilitats socials. Concepte i importància. Components i classes.

– Programes d'entrenament i adquisició d'habilitats socials. Estructura bàsica.

– Tècniques d'entrenament i adquisició d'habilitats socials:

Instruccions.

Modelatge.

Assaig de conducta.

Retroalimentació i reforç.

Tasques per a casa.

Solució de problemes.

Generalització.

e) Organització d'activitats d'estimulació, manteniment i rehabilitació de les capacitats cognitives.

– Estimulació i manteniment cognitiu. Valoració i detecció de necessitats. Fonamentació de la intervenció.

– Programes d'entrenament d'estimulació i manteniment cognitiu. Psicoestimulació integral. Elements del programa. Àrees i funcions cognitives a estimular.

– Tècniques d'entrenament d'estimulació i manteniment cognitiu:

Orientació a la realitat: personal, temporal i espacial.

Reminiscències.

Adaptació cognitiu i funcional de l'entorn físic.

Tècniques de comunicació.

Tècniques de validació.

Tècniques de memòria.

Altres tècniques d'entrenament.

– Disseny d'activitats de manteniment i millora de la capacitat cognitiva. Requisits bàsics per al disseny d'activitats de manteniment i millora de la capacitat cognitiva:

Activitats per a treballar la memòria.

Activitats per a treballar la comunicació verbal.

Activitats per a treballar el reconeixement.

Activitats per a treballar el ritme.

Activitats per a treballar la coordinació.

Activitats per a treballar l'esquema corporal.

Activitats sensorials. Atenció-concentració.

Activitats per a treballar la gestualitat.

Activitats per a treballar la lectura i l'escriptura.

Activitats per a treballar l'aritmètica i càlcul i gestió de diners.

Activitats per a treballar funcions executives.

Activitats significatives de la vida diària.

Altres activitats de manteniment i millora de la capacitat cognitiva.

– Utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació per al disseny d'activitats.

– Valoració del caràcter preventiu dels programes d'estimulació cognitiva.

f) Exercici d'activitats d'adquisició i entrenament d'habilitats bàsiques d'autonomia personal i social.

– Adaptació d'activitats segons els casos i nivells d'autonomia. Identificació dels destinataris i les seues característiques. Anàlisi d'estratègies per a adaptar activitats segons els casos i nivells d'autonomia.

– Adaptació d'ajudes tècniques o productes de suport segons els casos i nivells d'autonomia. Anàlisi de les necessitats i metes de les persones usuàries i adequació de les ajudes tècniques o productes de suport per a elles.

– Elaboració de materials. Elaboració de materials tècnics. Elaboració de programes d'entrenament a partir de casos.

– Paper del tècnic.

– Respecte per l'autodeterminació de la persona usuària.

g) Realització d'activitats de seguiment del procés de promoció d'habilitats d'autonomia personal i social.

– Indicadors del nivell d'autonomia de la persona usuària. Importància del bon ús i maneig d'indicadors de nivell d'autonomia.

– Tècniques i instruments d'avaluació de l'autonomia personal i social:

Moments i tipus d'avaluació.

d) Organización de actividades de entrenamiento y adquisición de habilidades sociales.

– Adquisición de habilidades sociales. Concepto e importancia. Componentes y clases.

– Programas de entrenamiento y adquisición de habilidades sociales. Estructura básica.

– Técnicas de entrenamiento y adquisición de habilidades sociales: Instrucciones.

Modelado.

Ensayo de conducta.

Retroalimentación y refuerzo.

Tareas para casa.

Solución de problemas.

Generalización.

e) Organización de actividades de estimulación, mantenimiento y rehabilitación de las capacidades cognitivas.

– Estimulación y mantenimiento cognitivo. Valoración y detección de necesidades. Fundamentación de la intervención.

– Programas de entrenamiento de estimulación y mantenimiento cognitivo. Psicoestimulación integral. Elementos del programa. Áreas y funciones cognitivas a estimular.

– Técnicas de entrenamiento de estimulación y mantenimiento cognitivo:

Orientación a la realidad: personal, temporal y espacial.

Reminiscencias.

Adaptación cognitivo y funcional del entorno físico.

Técnicas de comunicación.

Técnicas de validación.

Técnicas de memoria.

Otras técnicas de entrenamiento.

– Diseño de actividades de mantenimiento y mejora de la capacidad cognitiva. Requisitos básicos para el diseño de actividades de mantenimiento y mejora de la capacidad cognitiva:

Actividades para trabajar la memoria.

Actividades para trabajar la comunicación verbal.

Actividades para trabajar el reconocimiento.

Actividades para trabajar el ritmo.

Actividades para trabajar la coordinación.

Actividades para trabajar el esquema corporal.

Actividades sensoriales. Atención– concentración.

Actividades para trabajar la gestualidad.

Actividades para trabajar la lectura y la escritura.

Actividades para trabajar la aritmética y cálculo y gestión de dinero.

Actividades para trabajar funciones ejecutivas.

Actividades significativas de la vida diaria.

Otras actividades de mantenimiento y mejora de la capacidad cognitiva.

– Utilización de las tecnologías de la información y la comunicación para el diseño de actividades.

– Valoración del carácter preventivo de los programas de estimulación cognitiva.

f) Desarrollo de actividades de adquisición y entrenamiento de habilidades básicas de autonomía personal y social.

– Adaptación de actividades según los casos y niveles de autonomía. Identificación de los destinatarios y sus características. Análisis de estrategias para adaptar actividades según los casos y niveles de autonomía.

– Adaptación de ayudas técnicas o productos de apoyo según los casos y niveles de autonomía. Análisis de las necesidades y metes de las personas usuarias y adecuación de las ayudas técnicas o productos de apoyo a las mismas.

– Elaboración de materiales. Elaboración de materiales técnicos. Elaboración de programas de entrenamiento a partir de casos.

– Papel del técnico.

– Respeto por la autodeterminación de la persona usuaria.

g) Realización de actividades de seguimiento del proceso de promoción de habilidades de autonomía personal y social.

– Indicadores del nivel de autonomía de la persona usuaria. Importancia del buen uso y manejo de indicadores de nivel de autonomía.

– Técnicas e instrumentos de evaluación de la autonomía personal y social:

Momentos y tipos de evaluación.

Escales estandarditzades d'autonomia personal.
Baremació de la dependència.
Indicadors àrees classificació CIF.
Entrevistes d'avaluació sobre habilitats socials. HHSS.
Avaluació components conductuals de les habilitats socials.
Altres tècniques i instruments d'avaluació.
– Valoració de la importància de l'avaluació en el procés d'intervenció.
– Elaboració d'informes. Diferents tipologies d'informes. Informes de seguiment. Orientacions per a la seua elaboració.
– Transmissió de la informació. Diferents destinataris, formats, models i possibilitats de transmetre la informació. Ètica en el maneig i la transmissió de la informació.
– Valoració de la importància de deixar constància de la intervenció.

– Valoració de la importància de la coordinació i el treball en equip en l'avaluació de la intervenció.

7. Mòdul professional: Sistemes augmentatius i alternatius de comunicació.

Codi: 0343
Duració: 120 hores.
Continguts:
a) Detecció de necessitats comunicatives de les persones usuàries.
– Conceptes bàsics del procés comunicatiu. Comunicació: Comunicació vocal i no vocal. Comunicació verbal i no verbal. Llenguatge, llengua i parla. Funcions comunicatives.
– Desenvolupament de la comunicació. Principals etapes.
– Factors afavoridors i inhibidors de la comunicació.
– Comunicació i qualitat de vida. Paràmetres per a la seua valoració.
– Comunicació augmentativa i alternativa.
– Comunicació amb ajuda i sense ajuda.
– Candidats per a la comunicació augmentativa i alternativa. Característiques i necessitats comunicatives.
– Sistemes de comunicació alternatius. Avantatges i limitacions que comporten el seu ús.
– Valoració de necessitats i procés d'intervenció.
b) Organització de la intervenció.
– Projectes d'intervenció en la comunicació.
– Programes específics per a fomentar la comunicació. Model de programació positiva.
– Estructuració general i punts de referència. Estratègies d'intervenció dirigides a l'ús i a la comprensió de signes.
– Habilitats de comunicació prèvies. Criteris que s'ha de seguir per a l'elecció o ampliació del vocabulari.
– Elecció o ampliació del vocabulari.
– Selecció i aplicació de les estratègies d'ensenyança adequades segons les característiques comunicatives de l'usuari.
– Distribució del vocabulari en el suport o l'ajuda tècnica.
– Planificació de la generalització. Establiment de rutines i contextos significatius.
– Organització de recursos i activitats.
– Estratègies interactives i de conversació.
– Selecció i aplicació de les estratègies interactives i ajustos necessaris per a facilitar la interacció comunicativa.
c) Aplicació de sistemes de comunicació alternativa amb ajuda.
– Característiques dels principals sistemes.
– Nivell d'exigència en l'aplicació dels sistemes de comunicació amb ajuda.
– Tipus de símbols per a la comunicació. Característiques del SPC, del Bliss i dels sistemes basats en l'ortografia.
– Codis d'accés a la informació. Sistema Braille. Característiques del sistema.
– Lectura i escriptura en sistema Braille.
– Utilització del sistema SPC.
– Utilització del sistema Bliss.
– Establiment i utilització de codis.
– Modes d'accés als sistemes de comunicació amb ajuda.
– Identificació d'altres sistemes no estandarditzats de comunicació amb ajuda i d'elements no estructurats.
– Utilització d'altres sistemes no estandarditzats de comunicació amb ajuda i d'elements no estructurats.

Escalas estandarizadas de autonomía personal.
Baremación de la dependencia.
Indicadores áreas clasificación CIF.
Entrevistas de evaluación sobre habilidades sociales. HHSS.
Evaluación componentes conductuales de las habilidades sociales.
Otras técnicas e instrumentos de evaluación.
– Valoración de la importancia de la evaluación en el proceso de intervención.
– Elaboración de informes. Diferentes tipologías de informes. Informes de seguimiento. Orientaciones para su elaboración.
– Transmisión de la información. Diferentes destinatarios, formatos, modelos y posibilidades de transmitir la información. Ética en el manejo y la transmisión de la información.
– Valoración de la importancia de dejar constancia de la intervención.

– Valoración de la importancia de la coordinación y el trabajo en equipo en la evaluación de la intervención.

7. Módulo profesional: Sistemas aumentativos y alternativos de comunicación.

Código: 0343
Duración: 120 horas.
Contenidos:
a) Detección de necesidades comunicativas de las personas usuarias.
– Conceptos Básicos del proceso comunicativo. Comunicación: Comunicación vocal y no vocal. Comunicación verbal y no verbal. Lenguaje, lengua y habla. Funciones comunicativas.
– Desarrollo de la comunicación. Principales etapas.
– Factores favorecedores e inhibidores de la comunicación.
– Comunicación y calidad de vida. Parámetros para su valoración.
– Comunicación aumentativa y alternativa.
– Comunicación con ayuda y sin ayuda.
– Candidatos para la comunicación aumentativa y alternativa. Características y necesidades comunicativas.
– Sistemas de comunicación alternativos. Ventajas y limitaciones que comportan su uso.
– Valoración de necesidades y proceso de intervención.
b) Organización de la intervención.
– Proyectos de intervención en la comunicación.
– Programas específicos para fomentar la comunicación. Modelo de programación positiva.
– Estructuración general y puntos de referencia. Estrategias de intervención dirigidas al uso y a la comprensión de signos.
– Habilidades de comunicación previas. Criterios a seguir para la elección o ampliación del vocabulario.
– Elección o ampliación del vocabulario.
– Selección y aplicación de las estrategias de enseñanza adecuadas según las características comunicativas del usuario.
– Distribución del vocabulario en el soporte o la ayuda técnica.
– Planificación de la generalización. Establecimiento de rutinas y contextos significativos.
– Organización de recursos y actividades.
– Estrategias interactivas y de conversación.
– Selección y aplicación de las estrategias interactivas y ajustes necesarios para facilitar la interacción comunicativa.
c) Aplicación de sistemas de comunicación alternativa con ayuda.
– Características de los principales sistemas.
– Nivel de exigencia en la aplicación de los sistemas de comunicación con ayuda.
– Tipos de símbolos para la comunicación. Características del SPC, del Bliss y de los sistemas basados en la ortografía.
– Códigos de acceso a la información. Sistema Braille. Características del sistema.
– Lectura y escritura en sistema Braille.
– Utilización del sistema SPC.
– Utilización del sistema Bliss.
– Establecimiento y utilización de códigos.
– Modos de acceso a los sistemas de comunicación con ayuda.
– Identificación de otros sistemas no estandarizados de comunicación con ayuda y de elementos no estructurados.
– Utilización de otros sistemas no estandarizados de comunicación con ayuda y de elementos no estructurados.

- Formes d'accedir i seleccionar el missatge.
- Ajudes d'alta i baixa tecnologia. Suports bàsics, comunicadors i ordinadors. Dispositius de senyalització.
- Pautes interactives.
- Valoració dels sistemes de comunicació amb ajuda.
- Valoració de l'ajust del sistema a la persona usuària.
- d) Aplicació de sistemes de comunicació sense ajuda.
- Nivell d'exigència en l'aplicació dels sistemes de comunicació sense ajuda.
- Característiques de la LSE, alfabetos dactilològics i bimodals.
- Utilització de la llengua de signes i alfabetos dactilològics.
- Sistema bimodal. Característiques del vocabulari Makaton, del Programa de Comunicació Total de Schaeffer i la paraula complementada.
- Utilització del sistema bimodal i vocabulari Makaton. Programa de Comunicació Total de Schaeffer. Paraula complementada.
- Identificació d'altres sistemes no generalitzats de comunicació i d'elements no estructurats.
- Utilització d'altres sistemes de comunicació sense ajuda no generalitzats i d'elements no estructurats.
- Pautes interactives.
- Valoració dels sistemes de comunicació sense ajuda.
- Valoració de l'ajust del sistema a la persona usuària.
- e) Comprovació de l'eficàcia del sistema de comunicació.
- Procés de valoració i presa de decisions. Indicadors per a avaluar l'eficàcia de la intervenció.
- Indicadors significatius en els registres de competències comunicatives.
- Sistemes de registre de competències comunicatives en funció dels elements que cal avaluar.
- Maneig de sistemes de registre, recopilació i organització de la informació. Elaboració d'informes.
- Avaluació de l'usuari.
- Identificació de les competències de l'usuari en diferents àrees.
- Avaluació del context.
- Criteris que determinen l'adequació de les estratègies interactives utilitzades pel context familiar i social.
- Avaluació del sistema de comunicació i de l'ajuda tècnica.
- Criteris que determinen l'ajust o canvi del sistema de comunicació o ajuda tècnica.
- Aplicació dels ajustos necessaris en el procés comunicatiu.

8. Mòdul professional: Metodologia de la intervenció social.

Codi: 0344

Duració: 128 hores.

Continguts:

- a) Determinació de mètodes, tècniques i instruments d'anàlisi de la realitat.
- Mètodes i tècniques de la investigació social i en intervenció social.
- Anàlisi de les principals fonts i sistemes de registre de la informació:
 - L'observació.
 - L'entrevista.
 - El qüestionari i l'enquesta.
 - Les tècniques sociomètriques.
 - La recopilació documental.
- Elaboració i aplicació d'instruments de recollida d'informació.
- Possibilitats i limitacions de les diferents tècniques i instruments.
- Les fonts d'informació.
- Fiabilitat i validesa de la informació.
- Ús de les TIC en la investigació social.
- Anàlisi i interpretació de dades.
- Valoració dels aspectes ètics de la recollida d'informació.
- b) Determinació dels elements de projectes d'intervenció social.
- Models teòrics en la intervenció social.
- La planificació en la intervenció social.
- Tècniques de programació característiques de la intervenció social.
- El procés de planificació: fases i elements.

- Formas de acceder y seleccionar el mensaje.
- Ayudas de alta y baja tecnología. Soportes básicos, comunicadores y ordenadores. Dispositivos de señalización.
- Pautas interactivas.
- Valoración de los sistemas de comunicación con ayuda.
- Valoración del ajuste del sistema a la persona usuaria.
- d) Aplicación de sistemas de comunicación sin ayuda.
- Nivel de exigencia en la aplicación de los sistemas de comunicación sin ayuda.
- Características de la L.S.E., Alfabetos dactilológicos y Bimodal.
- Utilización de la lengua de signos y Alfabetos Dactilológicos.
- Sistema bimodal. Características del Vocabulario Makaton, del Programa de Comunicación Total de Schaeffer y la Palabra complementada.
- Utilización del sistema bimodal y Vocabulario Makaton. Programa de Comunicación Total de Schaeffer. Palabra complementada.
- Identificación de otros sistemas no generalizados de comunicación y de elementos no estructurados.
- Utilización de otros sistemas de comunicación sin ayuda no generalizados y de elementos no estructurados.
- Pautas interactivas
- Valoración de los sistemas de comunicación sin ayuda.
- Valoración del ajuste del sistema a la persona usuaria.
- e) Comprobación de la eficacia del sistema de comunicación.
- Proceso de valoración y toma de decisiones. Indicadores para evaluar la eficacia de la intervención.
- Indicadores significativos en los registros de competencias comunicativas.
- Sistemas de registro de competencias comunicativas en función de los elementos que hay que evaluar.
- Manejo de sistemas de registro, recopilación y organización de la información. Elaboración de informes.
- Evaluación del usuario.
- Identificación de las competencias del usuario en diferentes áreas.
- Evaluación del contexto.
- Criterios que determinan la adecuación de las estrategias interactivas utilizadas por el contexto familiar y social.
- Evaluación del sistema de comunicación y de la ayuda técnica.
- Criterios que determinan el ajuste o cambio del sistema de comunicación o ayuda técnica.
- Aplicación de los ajustes necesarios en el proceso comunicativo.

8. Módulo profesional: Metodología de la intervención social.

Código: 0344

Duración: 128 horas.

Contenidos:

- a) Determinación de métodos, técnicas e instrumentos de análisis de la realidad.
- Métodos y técnicas de la investigación social y en intervención social.
- Análisis de las principales fuentes y sistemas de registro de la información:
 - La observación.
 - La entrevista.
 - El cuestionario y la encuesta.
 - Las técnicas sociométricas.
 - La recopilación documental.
- Elaboración y aplicación de instrumentos de recogida de información.
- Posibilidades y limitaciones de las diferentes técnicas e instrumentos.
- Las fuentes de información.
- Fiabilidad y validez de la información.
- Uso de las TIC en la investigación social.
- Análisis e interpretación de datos.
- Valoración de los aspectos éticos de la recogida de información.
- b) Determinación de los elementos de proyectos de intervención social.
- Modelos teóricos en la intervención social.
- La planificación en la intervención social.
- Técnicas de programación características de la intervención social.
- El proceso de planificación: fases y elementos.

- La fase d'execució: criteris de qualitat en la intervenció social.
- Valoració del projecte com a eix de la intervenció del tècnic superior en integració social.
- c) Determinació d'estratègies de promoció i difusió de projectes d'intervenció.
 - Conceptes bàsics de publicitat i comunicació.
 - Publicitat i mitjans de comunicació en la intervenció social.
 - Elaboració de materials per a la promoció i difusió de projectes socials: cartells, tríptics, etc.
 - Ús de tecnologies de la informació i la comunicació en la promoció i difusió de projectes socials.
- d) Incorporació de la perspectiva de gènere en els projectes d'intervenció social:
 - Anàlisi de la realitat des de la perspectiva de gènere.
 - La perspectiva de gènere en el disseny de projectes d'intervenció social.
 - Marc legal de la igualtat d'oportunitats. Normativa aplicable a la Comunitat Valenciana. Anàlisi de legislació aplicada en altres països del nostre entorn.
 - Anàlisi de diferents recursos o organismes que promouen la igualtat entre dones i hòmens.
 - Protocols internacionals per a la intervenció/acció d'accions promotores de la igualtat entre hòmens i dones. Guies i manuals de llenguatge no sexista.
 - Incorporació de la perspectiva de gènere en l'elaboració dels instruments de promoció i difusió.
 - La violència de gènere. Factors. Manifestacions i conseqüències.
- e) Definició de procediments de l'avaluació de projectes d'intervenció social.
 - Avaluació de projectes.
 - Anàlisi del procés d'avaluació.
 - Els suports informàtics en el tractament i organització de la informació.
 - Elaboració d'informes i memòries.
 - La gestió de la qualitat en els projectes d'intervenció social.
 - Avaluació i seguiment en les intervencions per a impulsar la igualtat entre hòmens i dones.
 - Valoració de l'objectivitat en l'avaluació.

9. Mòdul professional: Primers auxilis

Codi: 0020

Duració: 40 hores.

Continguts:

- a) Valoració inicial de l'assistència en urgència:
 - Sistemes d'emergències.
 - Objectius i límits dels primers auxilis.
 - Marc legal, responsabilitat i ètica professional.
 - Tipus d'accidents i les seues conseqüències.
 - Signes de compromís vital en adult, xiqueta o xiqueta i lactant.
 - Mètodes i materials de protecció de la zona.
 - Mesures d'autoprotecció personal.
 - Farmaciola de primers auxilis.
 - Prioritats d'actuació en diverses víctimes. Mètodes de triatge simple.
- Signes i símptomes d'urgència.
- Valoració del nivell de consciència.
- Presa de constants vitals.
- Protocols d'exploració.
- Terminologia medicosanitària en primers auxilis.
- Protocol de transmissió de la informació.
- b) Aplicació de tècniques de suport vital:
 - Control de la permeabilitat de les vies aèries.
 - Ressuscitació cardiopulmonar bàsica.
 - Desfibril·lació externa semiautomàtica (DEA).
 - Valoració de l'accidentat.
 - Atenció inicial en lesions per agents físics (traumatismes, calor o fred, electricitat i radiacions).
 - Atenció inicial en lesions per agents químics i biològics.
 - Atenció inicial en patologia orgànica d'urgència.
 - Actuació limitada al marc de les seues competències.
- c) Aplicació de procediments d'immobilització i mobilització:

- La fase de ejecución: criterios de calidad en la intervención social.
- Valoración del proyecto como eje de la intervención del técnico superior en integración social.
- c) Determinación de estrategias de promoción y difusión de proyectos de intervención.
 - Conceptos básicos de publicidad y comunicación.
 - Publicidad y medios de comunicación en la intervención social.
 - Elaboración de materiales para la promoción y difusión de proyectos sociales: carteles, trípticos, etc.
 - Uso de tecnologías de la información y la comunicación en la promoción y difusión de proyectos sociales.
- d) Incorporación de la perspectiva de género en los proyectos de intervención social:
 - Análisis de la realidad desde la perspectiva de género.
 - La perspectiva de género en el diseño de proyectos de intervención social.
 - Marco legal de la igualdad de oportunidades. Normativa aplicable en la Comunidad Valenciana. Análisis de legislación aplicada en otros países de nuestro entorno.
 - Análisis de diferentes recursos y/u organismos que promueven la igualdad entre mujeres y hombres.
 - Protocolos internacionales para la intervención/acción de acciones promotoras de la igualdad entre hombres y mujeres. Guías y manuales de lenguaje no sexista.
 - Incorporación de la perspectiva de género en la elaboración de los instrumentos de promoción y difusión.
 - La violencia de género. Factores. Manifestaciones y consecuencias.
- e) Definición de procedimientos de la evaluación de proyectos de intervención social.
 - Evaluación de proyectos.
 - Análisis del proceso de evaluación.
 - Los soportes informáticos en el tratamiento y organización de la información.
 - Elaboración de informes y memorias.
 - La gestión de la calidad en los proyectos de intervención social.
 - Evaluación y seguimiento en las intervenciones para impulsar la igualdad entre hombres y mujeres.
 - Valoración de la objetividad en la evaluación.

9. Módulo Profesional: Primeros auxilios

Código: 0020

Duración: 40 horas.

Contenidos:

- a) Valoración inicial de la asistencia en urgencia:
 - Sistemas de emergencias.
 - Objetivos y límites de los primeros auxilios.
 - Marco legal, responsabilidad y ética profesional.
 - Tipos de accidentes y sus consecuencias.
 - Signos de compromiso vital en adulto, niño o niña y lactante.
 - Métodos y materiales de protección de la zona.
 - Medidas de autoprotección personal.
 - Botiquín de primeros auxilios.
 - Prioridades de actuación en múltiples víctimas. Métodos de triaje simple.
- Signos y síntomas de urgencia.
- Valoración del nivel de consciencia.
- Toma de constantes vitales.
- Protocolos de exploración.
- Terminología médico-sanitaria en primeros auxilios.
- Protocolo de transmisión de la información.
- b) Aplicación de técnicas de soporte vital:
 - Control de la permeabilidad de las vías aéreas.
 - Resucitación cardiopulmonar básica.
 - Desfibrilación externa semiautomática (DEA).
 - Valoración del accidentado.
 - Atención inicial en lesiones por agentes físicos (traumatismos, calor o frío, electricidad y radiaciones).
 - Atención inicial en lesiones por agentes químicos y biológicos.
 - Atención inicial en patología orgánica de urgencia.
 - Actuación limitada al marco de sus competencias.
- c) Aplicación de procedimientos de inmovilización y movilización:

- Avaluació de la necessitat de trasllat.
- Posicions de seguretat i espera.
- Tècniques d'immobilització.
- Tècniques de mobilització.
- Confecció de lliteres i materials d'immobilització.
- d) Aplicació de tècniques de suport psicològic i d'autocontrol:
 - Estratègies bàsiques de comunicació.
 - Valoració del paper del primer intervingent.
 - Tècniques facilitadores de la comunicació interpersonal.
 - Factors que predisposen a l'ansietat en situacions d'accident o emergència.

10. Mòdul professional: Habilitats socials

Codi: 0017

Duració: 100 hores.

Continguts:

- a) Implementació d'estratègies i tècniques que afavorisquen la relació social i la comunicació.
- Habilitats socials i conceptes afins: habilitat, competència social, eficàcia i interacció social.
 - Aplicació de les habilitats socials adequades en l'atenció a la diversitat.
 - Anàlisi de la relació entre comunicació i qualitat de vida en els àmbits d'intervenció.
 - El procés de comunicació. Etapes. La comunicació verbal i no verbal. Els estils de comunicació.
 - Valoració comunicativa del context: facilitadors i obstacles en la comunicació. L'escolta activa.
 - Valoració de la importància de les actituds en el desenvolupament personal i en les relacions de cooperació i ajuda.
 - La personalitat. La intel·ligència emocional i social. L'educació emocional. Les emocions i els sentiments.
 - Els mecanismes de defensa.
 - Les actituds: concepte, tipus, procés de conformació i canvi d'actituds.
 - La comunicació en l'àmbit de la integració social.
 - Programes i tècniques de comunicació i habilitats socials: fases d'entrenament. Entrenament d'habilitats socials per al tècnic superior en integració social.
 - Presa de consciència sobre la importància de respectar les opinions no coincidents amb la pròpia.
 - Valoració de la importància de la comunicació en el desenvolupament del grup.
 - Valoració de les pròpies habilitats socials i de comunicació en la millora de la labor professional.
- b) Dinamització del treball en grup.
- El grup. Tipus i característiques. Desenvolupament grupal.
 - Anàlisi de l'estructura i processos de grup.
 - Tècniques per a l'anàlisi dels grups.
 - Valoració de la importància de la comunicació en el desenvolupament del grup.
 - La comunicació en els grups. Estils de comunicació. Comunicació verbal i gestual. Altres llenguatges: icònic, audiovisual, les TICS, els mitjans de comunicació de massa i la publicitat. Obstacles i barreres. Cooperació i competència en els grups.
 - Dinàmiques de grup. Fonaments psicosociològics aplicats a les dinàmiques de grups. Dinàmiques de grup aplicades a la integració social.
 - L'organització grupal en la integració social.
 - L'estructura i els processos de grups: rols, lideratge, cohesió, cooperació i competència en els grups.
 - Aplicació de tècniques de dinamització de grups en els diferents contextos de la integració social.
 - L'equip de treball. Estratègies de treball cooperatiu. Organització i el repartiment de tasques.
 - El treball individual i el treball en grup, en l'equip de treball.
 - La confiança en el grup.
 - Valoració del paper de la motivació en la dinàmica grupal.
 - Valoració del treball d'equip en la comunitat educativa i en els equips pluridisciplinaris.
 - Valoració del paper de les dinàmiques com a ferramenta per al treball en grup.

- Evaluación de la necesidad de traslado.
- Posiciones de seguridad y espera.
- Técnicas de inmovilización.
- Técnicas de movilización.
- Confección de camillas y materiales de inmovilización.
- d) Aplicación de técnicas de apoyo psicológico y de autocontrol:
 - Estrategias básicas de comunicación.
 - Valoración del papel del primer interviniente.
 - Técnicas facilitadoras de la comunicación interpersonal.
 - Factores que predisponen a la ansiedad en situaciones de accidente o emergencia.

10. Módulo profesional: Habilidades sociales

Código: 0017

Duración: 100 horas.

Contenidos:

- a) Implementación de estrategias y técnicas que favorezcan la relación social y la comunicación.
- Habilidades sociales y conceptos afines: habilidad, competencia social, eficacia e interacción social.
 - Aplicación de las habilidades sociales adecuadas en la atención a la diversidad.
 - Análisis de la relación entre comunicación y calidad de vida en los ámbitos de intervención.
 - El proceso de comunicación. Etapas. La comunicación verbal y no verbal. Los estilos de comunicación.
 - Valoración comunicativa del contexto: facilitadores y obstáculos en la comunicación. La escucha activa.
 - Valoración de la importancia de las actitudes en el desarrollo personal y en las relaciones de cooperación y ayuda.
 - La personalidad. La inteligencia emocional y social. La educación emocional. Las emociones y los sentimientos.
 - Los mecanismos de defensa.
 - Las actitudes: concepto, tipos, proceso de conformación y cambio de actitudes.
 - La comunicación en el ámbito de la integración social.
 - Programas y técnicas de comunicación y habilidades sociales: fases de entrenamiento. Entrenamiento de habilidades sociales para el técnico superior en integración social.
 - Toma de conciencia acerca de la importancia de respetar las opiniones no coincidentes con la propia.
 - Valoración de la importancia de la comunicación en el desarrollo del grupo.
 - Valoración de las propias habilidades sociales y de comunicación en la mejora de la labor profesional.
- b) Dinamización del trabajo en grupo.
- El grupo. Tipos y características. Desarrollo grupal.
 - Análisis de la estructura y procesos de grupo.
 - Técnicas para el análisis de los grupos.
 - Valoración de la importancia de la comunicación en el desarrollo del grupo.
 - La comunicación en los grupos. Estilos de comunicación. Comunicación verbal y gestual. Otros lenguajes: icónico, audiovisual, las TICS, los medios de comunicación de masas y la publicidad. Obstáculos y barreras. Cooperación y competencia en los grupos.
 - Dinámicas de grupo. Fundamentos psico-sociológicos aplicados a las dinámicas de grupos. Dinámicas de grupo aplicadas a la integración social.
 - La organización grupal en la integración social.
 - La estructura y los procesos de grupos: roles, liderazgo, cohesión, cooperación y competencia en los grupos.
 - Aplicación de técnicas de dinamización de grupos en los diferentes contextos de la integración social.
 - El equipo de trabajo. Estrategias de trabajo cooperativo. Organización y el reparto de tareas.
 - El trabajo individual y el trabajo en grupo, en el equipo de trabajo.
 - La confianza en el grupo.
 - Valoración del papel de la motivación en la dinámica grupal.
 - Valoración del trabajo de equipo en la comunidad educativa y en los equipos pluridisciplinarios.
 - Valoración del papel de las dinámicas como herramienta para el trabajo en grupo.

– Presa de consciència sobre la importància de respectar les opinions no coincidents amb la pròpia.

c) Conducció de reunions

– La reunió com a treball en grup: concepte de reunió, les reunions en integració social.

– Tipus de reunions i funcions: reunions informatives, reunions formatives, reunions de presa de decisions i reunions per a generar idees.

– Etapes en el desenvolupament d'una reunió: preparació, convocatòria, desenvolupament i avaluació.

– Tècniques de moderació de reunions.

– Identificació de la tipologia de participants en una reunió.

– Anàlisi de factors que afecten el comportament d'un grup: variables físiques, estil de conducció de la reunió i variables personals. Boicotejadors i col·laboradors.

– Aplicació dels principis de la dinàmica de grup a la conducció de reunions.

– Valoració de la importància de les reunions en el treball en grups.

– Valoració de les actituds positives en la conducció i desenvolupament de les reunions.

d) Implementació d'estratègies de gestió de conflictes i presa de decisions.

– El conflicte: concepte de conflicte, fonts dels conflictes i tipus de conflictes.

– Valoració del conflicte en les dinàmiques grupals.

– Principals conflictes en l'entorn laboral del tècnic superior en integració social.

– Anàlisi de tècniques de resolució de problemes.

– El procés de presa de decisions: fases en la presa de decisions, presa de decisions individual i en grup i variables que incidixen en la presa de decisions.

– Gestió de conflictes grupals: la negociació, la conciliació i la mediació.

– Aplicació de les estratègies de resolució de conflictes grupals.

– Valoració del paper de les habilitats comunicatives, del respecte i la tolerància en la resolució de problemes, conflictes i presa de decisions.

e) Avaluació de la competència social i els processos de grup

– Arreplegada de dades. Tècniques i instruments d'avaluació.

– Avaluació de la competència social.

– Avaluació de l'estructura i processos grupals.

– Aplicació de les tècniques d'investigació social al treball amb grups: la investigació-acció.

– Anàlisi d'estratègies i instruments per a l'estudi dels grups.

– Sociometria bàsica. El test sociomètric, la matriu sociomètrica, el sociograma, escala de distància social, els jocs socials.

– Valoració de l'autoavaluació com a estratègia per a la millora de la competència social, personal i grupal.

11. Mòdul professional: Projecte d'integració social.

Codi: 0345

Duració: 40 hores

Continguts:

a) Identificació de l'organització de l'empresa i de les funcions dels llocs de treball.

– Estructura i organització empresarial del sector d'intervenció social.

– Activitat de l'empresa i la seua ubicació en el sector d'intervenció social.

– Organigrama de l'empresa. Relació funcional entre departaments.

– Tendències del sector: productives, econòmiques, organitzatives, d'ocupació i altres.

– Procediments de treball en l'àmbit de l'empresa. Sistemes i mètodes de treball.

– Determinació de les relacions laborals excloses i relacions laborals especials.

– Conveni col·lectiu aplicable a l'àmbit professional.

– La cultura de l'empresa: imatge corporativa.

– Toma de conciencia acerca de la importancia de respetar las opiniones no coincidentes con la propia.

c) Conducción de reuniones

– La reunión como trabajo en grupo: concepto de reunión, las reuniones en integración social.

– Tipos de reuniones y funciones: reuniones informativas, reuniones formativas, reuniones de toma de decisiones y reuniones para generar ideas.

– Etapas en el desarrollo de una reunión: preparación, convocatoria, desarrollo y evaluación.

– Técnicas de moderación de reuniones.

– Identificación de la tipología de participantes en una reunión.

– Análisis de factores que afectan al comportamiento de un grupo: variables físicas, estilo de conducción de la reunión y variables personales. Boicoteadores y colaboradores.

– Aplicación de los principios de la dinámica de grupo a la conducción de reuniones.

– Valoración de la importancia de las reuniones en el trabajo en grupos.

– Valoración de las actitudes positivas en la conducción y desarrollo de las reuniones.

d) Implementación de estrategias de gestión de conflictos y toma de decisiones.

– El conflicto: concepto de conflicto, fuentes de los conflictos y tipos de conflictos.

– Valoración del conflicto en las dinámicas grupales.

– Principales conflictos en el entorno laboral del Técnico Superior en Integración Social.

– Análisis de técnicas de resolución de problemas.

– El proceso de toma de decisiones: fases en la toma de decisiones, toma de decisiones individual y en grupo y variables que inciden en la toma de decisiones.

– Gestión de conflictos grupales: la negociación, la conciliación y la mediación.

– Aplicación de las estrategias de resolución de conflictos grupales.

– Valoración del papel de las habilidades comunicativas, del respeto y la tolerancia en la resolución de problemas, conflictos y toma de decisiones.

e) Evaluación de la competencia social y los procesos de grupo

– Recogida de datos. Técnicas e instrumentos de evaluación.

– Evaluación de la competencia social.

– Evaluación de la estructura y procesos grupales.

– Aplicación de las técnicas de investigación social al trabajo con grupos: la investigación-acción.

– Análisis de estrategias e instrumentos para el estudio de los grupos.

– Sociometría básica. El test sociométrico, la matriz sociométrica, el sociograma, escala de distancia social, los juegos sociales.

– Valoración de la auto-evaluación como estrategia para la mejora de la competencia social, personal y grupal.

11. Módulo profesional: Proyecto de integración social.

Código: 0345

Duración: 40 horas

Contenidos:

a) Identificación de la organización de la empresa y de las funciones de los puestos de trabajo.

– Estructura y organización empresarial del sector de intervención social.

– Actividad de la empresa y su ubicación en el sector de intervención social.

– Organigrama de la empresa. Relación funcional entre departamentos.

– Tendencias del sector: productivas, económicas, organizativas, de empleo y otras.

– Procedimientos de trabajo en el ámbito de la empresa. Sistemas y métodos de trabajo.

– Determinación de las relaciones laborales excluidas y relaciones laborales especiales.

– Convenio colectivo aplicable al ámbito profesional.

– La cultura de la empresa: imagen corporativa.

– Sistemes de qualitat i seguretat aplicables en el sector d'intervenció social.

b) Elaboració d'avantprojectes relacionats amb el sector d'intervenció social.

– Anàlisi de la realitat local, de l'oferta empresarial del sector en la zona i del context en què es desenvoluparà el mòdul professional de Formació en centres de treball.

– Recopilació d'informació.

– Estructura general d'un projecte.

– Elaboració d'un guió de treball.

– Planificació de l'execució del projecte: objectius, continguts, recursos, metodologia, activitats, temporalització i avaluació.

– Viabilitat i oportunitat del projecte.

– Revisió de la normativa aplicable.

c) Execució de projectes.

– Seqüenciació d'activitats.

– Elaboració d'instruccions de treball.

– Elaboració d'un pla de prevenció de riscos.

– Documentació necessària per a l'execució del projecte.

– Compliment de normes de seguretat i ambientals.

– Indicadors de garantia de la qualitat de projectes.

d) Avaluació de projectes.

– Proposta de solucions als objectius plantejats en el projecte i justificació de les seleccionades

– Definició del procediment d'avaluació del projecte.

– Determinació de les variables susceptibles d'avaluació.

– Documentació necessària per a l'avaluació del projecte.

– Control de qualitat de procés i producte final.

– Registre de resultats.

12. Mòdul professional: Formació i orientació laboral.

Codi: 0346

Duració: 96 hores

Continguts:

a) Busca activa d'ocupació:

– Valoració de la importància de la formació permanent per a la trajectòria laboral i professional del tècnic superior en integració social.

– Anàlisi dels interessos, aptituds i motivacions personals per a la carrera professional.

– Identificació d'itineraris formatius relacionats amb el tècnic superior en integració social.

– Definició i anàlisi del sector professional del tècnic superior en integració social.

– Planificació de la pròpia carrera: establiment d'objectius a mitjà i llarg termini.

– Procés de busca d'ocupació en empreses del sector.

– Oportunitats d'aprenentatge i ocupació a Europa. Europass (elaborat en una segona llengua europea), Ploteus, Erasmus.

– Tècniques i instruments de busca d'ocupació: fonts d'informació i reclutament. tècniques per a la selecció i organització de la informació.

– Carta de presentació. Currículum. Tests psicotècnics. Entrevista de treball.

– Valoració d'altres possibilitats d'inserció: autoocupació i accés a la funció pública.

– El procés de presa de decisions.

b) Gestió del conflicte i equips de treball:

– Valoració dels avantatges i inconvenients del treball en equip per a l'eficàcia de l'organització.

– Concepte d'equip de treball.

– Tipus d'equips en el sector dels serveis socials segons les funcions que exercixen.

– Característiques d'un equip de treball eficaç.

– La participació en l'equip de treball. Anàlisi dels diferents rols dels participants.

– Etapes de formació dels equips de treball.

– Tècniques de dinamització de grups.

– Definició del conflicte: característiques, fonts i etapes del conflicte.

– Causes del conflicte en el món laboral.

– Sistemas de calidad y seguridad aplicables en el sector de intervención social.

b) Elaboración de anteproyectos relacionados con el sector de intervención social.

– Análisis de la realidad local, de la oferta empresarial del sector en la zona y del contexto en el que se va a desarrollar el módulo profesional de formación en centros de trabajo.

– Recopilación de información.

– Estructura general de un proyecto.

– Elaboración de un guión de trabajo.

– Planificación de la ejecución del proyecto: objetivos, contenidos, recursos, metodología, actividades, temporalización y evaluación.

– Viabilidad y oportunidad del proyecto.

– Revisión de la normativa aplicable.

c) Ejecución de proyectos.

– Secuenciación de actividades.

– Elaboración de instrucciones de trabajo.

– Elaboración de un plan de prevención de riesgos.

– Documentación necesaria para la ejecución del proyecto.

– Cumplimiento de normas de seguridad y ambientales.

– Indicadores de garantía de la calidad de proyectos.

d) Evaluación de proyectos.

– Propuesta de soluciones a los objetivos planteados en el proyecto y justificación de las seleccionadas.

– Definición del procedimiento de evaluación del proyecto.

– Determinación de las variables susceptibles de evaluación.

– Documentación necesaria para la evaluación del proyecto.

– Control de calidad de proceso y producto final.

– Registro de resultados.

12. Módulo profesional: Formación y orientación laboral.

Código: 0346

Duración: 96 horas

Contenidos:

a) Búsqueda activa de empleo:

– Valoración de la importancia de la formación permanente para la trayectoria laboral y profesional del Técnico Superior en Integración Social.

– Análisis de los intereses, aptitudes y motivaciones personales para la carrera profesional.

– Identificación de itinerarios formativos relacionados con el Técnico Superior en Integración Social.

– Definición y análisis del sector profesional del Técnico Superior en Integración Social.

– Planificación de la propia carrera: establecimiento de objetivos a medio y largo plazo.

– Proceso de búsqueda de empleo en empresas del sector.

– Oportunidades de aprendizaje y empleo en Europa. Europass (elaborado en una segunda lengua europea), Ploteus, Erasmus.

– Técnicas e instrumentos de búsqueda de empleo: fuentes de información y reclutamiento. Técnicas para la selección y organización de la información.

– Carta de presentación. *Currículum vitae*. Tests psicotécnicos. Entrevista de trabajo.

– Valoración de otras posibilidades de inserción: autoempleo y acceso a la función pública.

– El proceso de toma de decisiones.

b) Gestión del conflicto y equipos de trabajo:

– Valoración de las ventajas e inconvenientes del trabajo en equipo para la eficacia de la organización.

– Concepto de equipo de trabajo.

– Tipos de equipos en el sector de los servicios sociales según las funciones que desempeñan.

– Características de un equipo de trabajo eficaz.

– La participación en el equipo de trabajo. Análisis de los diferentes roles de los participantes.

– Etapas de formación de los equipos de trabajo.

– Técnicas de dinamización de grupos.

– Definición del conflicto: características, fuentes y etapas del conflicto.

– Causas del conflicto en el mundo laboral.

– Mètodes per a la resolució o supressió del conflicte: negociació, mediació, conciliació i arbitratge.

c) Contracte de treball:

– El dret del treball. Fonts del dret del treball, en especial, el conveni col·lectiu.

– Anàlisi de la relació laboral individual.

– Relacions laborals excloses i relacions laborals especials.

– Noves formes de regulació del treball.

– Intervenció dels organismes públics en les relacions laborals.

– Drets i deures derivats de la relació laboral.

– El contracte de treball: característiques, contingut mínim, formalització i període de prova.

– Modalitats de contracte de treball i mesures de foment de la contractació. ETT.

– Temps de treball: jornada, descans, vacances, permisos, hores extraordinàries, festius, horaris, etc.

– Condicions de treball relacionades amb la conciliació de la vida laboral i familiar.

– Salari: estructura del salari, SMI, FOGASA, rebut de salaris.

– Modificació, suspensió i extinció del contracte de treball. Liquidació.

– Representació dels treballadors: representants unitaris i sindicals.

– Negociació col·lectiva.

– Anàlisi d'un conveni col·lectiu aplicable a l'àmbit professional del tècnic superior en integració social.

– Conflictos col·lectius de treball.

– Noves formes d'organització del treball: subcontractació, tele treball, etc.

– Beneficis per als treballadors en les noves organitzacions: flexibilitat i beneficis socials, entre altres.

– Plans d'igualtat.

d) Seguretat Social, ocupació i desocupació:

– El sistema de Seguretat Social com a principi bàsic de solidaritat social.

– Estructura del sistema de Seguretat Social: nivells de protecció; règims especials i general.

– Determinació de les principals obligacions dels empresaris i els treballadors en matèria de Seguretat Social: afiliació, altes, baixes i cotització.

– L'acció protectora de la Seguretat Social: prestacions contributives i no contributives.

– Concepte i situacions protegibles en la protecció per desocupació: prestació de desocupació, subsidi, renda activa d'inserció.

– RETA: obligacions i acció protectora.

e) Avaluació de riscos professionals:

– La cultura preventiva: integració en l'activitat i organització de l'empresa.

– Valoració de la relació entre treball i salut. Normativa reguladora.

– El risc professional.

– El dany laboral: AT, EP, altres patologies.

– Tècniques de prevenció.

– Anàlisi de factors de risc.

– L'avaluació de riscos en l'empresa com a element bàsic de l'activitat preventiva. Metodologia d'avaluació.

– Anàlisi de riscos lligats a les condicions de seguretat.

– Anàlisi de riscos lligats a les condicions ambientals.

– Anàlisi de riscos lligats a les condicions ergonòmiques i psico-socials.

– Riscos específics en el sector de la integració social.

– Determinació dels possibles danys a la salut del treballador que poden derivar-se de les situacions de risc detectades.

f) Planificació de la prevenció de riscos en l'empresa:

– Drets i deures en matèria de prevenció de riscos laborals.

– Responsabilitats en matèria de prevenció de riscos laborals.

– Modalitats d'organització de la prevenció a l'empresa.

– Auditories internes i externes.

– Representació dels treballadors en matèria preventiva.

– Métodos para la resolución o supresión del conflicto: negociación, mediación, conciliación y arbitraje.

c) Contrato de trabajo:

– El derecho del trabajo. Fuentes del derecho del trabajo, en especial, el convenio colectivo.

– Análisis de la relación laboral individual.

– Relaciones laborales excluidas y relaciones laborales especiales.

– Nuevas formas de regulación del trabajo.

– Intervención de los organismos públicos en las relaciones laborales.

– Derechos y deberes derivados de la relación laboral.

– El contrato de trabajo: características, contenido mínimo, formalización y período de prueba.

– Modalidades de contrato de trabajo y medidas de fomento de la contratación. ETT.

– Tiempo de trabajo: jornada, descanso, vacaciones, permisos, horas extraordinarias, festivos, horarios...

– Condiciones de trabajo relacionadas con la conciliación de la vida laboral y familiar.

– Salario: estructura del salario, SMI, FOGASA, recibo de salarios.

– Modificación, suspensión y extinción del contrato de trabajo. Finiquito.

– Representación de los trabajadores: representantes unitarios y sindicales.

– Negociación colectiva.

– Análisis de un convenio colectivo aplicable al ámbito profesional del Técnico Superior en Integración Social.

– Conflictos colectivos de trabajo.

– Nuevas formas de organización del trabajo: subcontractación, teletrabajo...

– Beneficios para los trabajadores en las nuevas organizaciones: flexibilidad y beneficios sociales, entre otros.

– Planes de Igualdad.

d) Seguridad Social, empleo y desempleo:

– El sistema de Seguridad Social como principio básico de solidaridad social.

– Estructura del sistema de Seguridad Social: niveles de protección; regímenes especiales y general.

– Determinación de las principales obligaciones de los empresarios y los trabajadores en materia de Seguridad Social: afiliación, altas, bajas y cotización.

– La acción protectora de la Seguridad Social: prestaciones contributivas y no contributivas.

– Concepto y situaciones protegibles en la protección por desempleo: prestación de desempleo, subsidio, renta activa de inserción.

– RETA: obligaciones y acción protectora.

e) Evaluación de riesgos profesionales:

– La cultura preventiva: integración en la actividad y organización de la empresa.

– Valoración de la relación entre trabajo y salud. Normativa reguladora.

– El riesgo profesional.

– El daño laboral: AT, EP, otras patologías.

– Técnicas de prevención.

– Análisis de factores de riesgo.

– La evaluación de riesgos en la empresa como elemento básico de la actividad preventiva. Metodología de evaluación.

– Análisis de riesgos ligados a las condiciones de seguridad.

– Análisis de riesgos ligados a las condiciones ambientales.

– Análisis de riesgos ligados a las condiciones ergonómicas y psico-sociales.

– Riesgos específicos en el sector de la integración social.

– Determinación de los posibles daños a la salud del trabajador que pueden derivarse de las situaciones de riesgo detectadas.

f) Planificación de la prevención de riesgos en la empresa:

– Derechos y deberes en materia de prevención de riesgos laborales.

– Responsabilidades en materia de prevención de riesgos laborales.

– Modalidades de organización de la prevención a la empresa.

– Auditorías internas y externas.

– Representación de los trabajadores en materia preventiva.

– Organismes públics relacionats amb la prevenció de riscos laborals: OIT, Agència Europea de Seguretat i Salut, INSHT, Inspecció de Treball, INVASSAT, etc.

- Gestió de la prevenció en l'empresa.
- Planificació de la prevenció en l'empresa.
- Investigació, notificació i registre d'accidents de treball.
- Índexs de sinistralitat laboral.
- Plans d'emergència i d'evacuació en entorns de treball.
- Elaboració d'un pla d'emergència en una empresa del sector.
- g) Aplicació de mesures de prevenció i protecció en l'empresa:
 - Determinació de les mesures de prevenció i protecció individual i col·lectiva.

– Protocol d'actuació davant d'una situació d'emergència.

– Primers auxilis: concepte, aplicació de tècniques de primers auxilis.

- Vigilància de la salut dels treballadors.

13. Mòdul professional: Empresa i iniciativa emprendedora

Codi: 0347

Duració: 60 hores

Continguts:

a) Iniciativa emprendedora:

– Innovació i desenvolupament econòmic. Principals característiques de la innovació en la Integració Social (materials, tecnologia i organització de la producció, entre altres).

– Beneficis socials de la cultura emprendedora.

– El caràcter emprendedor. Factors clau dels emprendedors: iniciativa, creativitat i formació.

– L'actuació dels emprendedors com a empleats d'una pime relacionada amb la integració social.

– L'actuació dels emprendedors com a empresaris en el sector de la integració social.

– El risc en l'activitat emprendedora.

– Concepte d'empresari. Requisits per a l'exercici de l'activitat empresarial.

– Objectius personals versus objectius empresarials.

– Pla d'empresa: la idea de negoci en l'àmbit de la integració social.

– Bones pràctiques de cultura emprendedora en l'àmbit de la integració social.

b) L'empresa i el seu entorn.

– L'empresa com a sistema.

– Funcions bàsiques de l'empresa.

– Distintes formes d'organització: avantatges i inconvenients. L'organigrama.

– L'entorn general de l'empresa: econòmic, social, demogràfic, cultural i mediambiental.

– Anàlisi de l'entorn general d'una pime relacionada amb la integració social.

– L'entorn específic de l'empresa: clients, proveïdors i competència.

– Anàlisi de l'entorn específic d'una pime relacionada amb la integració social.

– L'estudi de mercat.

– Localització de l'empresa.

– Pla de màrqueting.

– Relacions d'una pime relacionada amb la integració social amb el seu entorn.

– Relacions d'una pime relacionada amb la integració social amb el conjunt de la societat.

– Contribució d'una pime relacionada amb la integració social al desenvolupament sostenible.

– Cultura de l'empresa i imatge corporativa.

– L'ètica empresarial i els principis ètics d'actuació.

– La responsabilitat social corporativa.

– El balanç social.

– Responsabilitat social i ètica de les empreses d'integració social.

c) Creació i posada en marxa d'una empresa:

– Concepte jurídic d'empresa.

– Tipus d'empresa i elecció de la forma jurídica: responsabilitat, fiscalitat, capital social, dimensió i nombre de socis.

– Organismos públicos relacionados con la prevención de riesgos laborales: OIT, Agencia Europea de Seguridad y Salud, INSHT, Inspección de Trabajo, INVASSAT...

- Gestión de la prevención en la empresa.
- Planificación de la prevención en la empresa.
- Investigación, notificación y registro de accidentes de trabajo.
- Índices de siniestralidad laboral.
- Planes de emergencia y de evacuación en entornos de trabajo.
- Elaboración de un plan de emergencia en una empresa del sector.
- g) Aplicación de medidas de prevención y protección en la empresa:
 - Determinación de las medidas de prevención y protección individual y colectiva.

– Protocolo de actuación ante una situación de emergencia.

– Primeros auxilios: concepto, aplicación de técnicas de primeros auxilios.

- Vigilancia de la salud de los trabajadores.

13. Módulo Profesional: Empresa e iniciativa emprendedora

Código: 0347

Duración: 60 horas

Contenidos:

a) Iniciativa emprendedora:

– Innovación y desarrollo económico. Principales características de la innovación en la Integración Social (materiales, tecnología y organización de la producción, entre otros).

– Beneficios sociales de la cultura emprendedora.

– El carácter emprendedor. Factores claves de los emprendedores: iniciativa, creatividad y formación.

– La actuación de los emprendedores como empleados de una pyme relacionada con la integración social.

– La actuación de los emprendedores como empresarios en el sector de la integración social.

– El riesgo en la actividad emprendedora.

– Concepto de empresario. Requisitos para el ejercicio de la actividad empresarial.

– Objetivos personales versus objetivos empresariales.

– Plan de empresa: la idea de negocio en el ámbito de la integración social.

– Buenas prácticas de cultura emprendedora en el ámbito de la integración social.

b) La empresa y su entorno:

– La empresa como sistema.

– Funciones básicas de la empresa.

– Distintas formas de organización: ventajas e inconvenientes. El organigrama.

– El entorno general de la empresa: económico, social, demográfico, cultural y medioambiental.

– Análisis del entorno general de una pyme relacionada con la integración social.

– El entorno específico de la empresa: clientes, proveedores y competencia.

– Análisis del entorno específico de una pyme relacionada con la integración social.

– El estudio de mercado.

– Localización de la empresa.

– Plan de marketing.

– Relaciones de una pyme relacionada con la integración social con su entorno.

– Relaciones de una pyme relacionada con la integración social con el conjunto de la sociedad.

– Contribución de una pyme relacionada con la integración social al desarrollo sostenible.

– Cultura de la empresa e imagen corporativa.

– La ética empresarial y los principios éticos de actuación.

– La responsabilidad social corporativa.

– El balance social.

– Responsabilidad social y ética de las empresas de integración social.

c) Creación y puesta en marcha de una empresa:

– Concepto jurídico de empresa.

– Tipos de empresa y elección de la forma jurídica: responsabilidad, fiscalidad, capital social, dimensión y número de socios.

– Requisits legals mínims exigits per a la constitució de l'empresa, segons la seua forma jurídica.

- Tràmits administratius per a la constitució d'una empresa.
- Vies d'assessorament i gestió administrativa externs existents per a posar en marxa una pime. La finestra única empresarial.
- Concepte d'inversió i fonts de finançament.
- Instruments de finançament bancari.
- Ajudes, subvencions i incentius fiscals per a empreses d'integració social.
- Viabilitat econòmica i viabilitat financera d'una pime relacionada amb la integració social.
- Pla d'empresa: elecció de la forma jurídica, estudi de viabilitat econòmica i financera, tràmits administratius i gestió d'ajudes i subvencions.

d) Funció administrativa:

- Concepte de comptabilitat i nocions bàsiques.
 - Operacions comptables: registre de la informació econòmica d'una empresa.
 - La comptabilitat com a imatge fidel de la situació econòmica.
 - El balanç i el compte de resultats.
 - Anàlisi de la informació comptable.
 - Llibres i documents obligatoris segons la normativa vigent.
 - Obligacions fiscals de les empreses.
 - Gestió administrativa d'una empresa d'integració social.
- Documents necessaris per a l'exercici de l'activitat econòmica: documents de compravenda, mitjans de pagament i altres.

14. Mòdul professional: Formació en centres de treball.

Codi: 0348

Duració: 400 hores.

Continguts:

- a) Identificació de l'estructura i organització empresarial:
- Estructura i organització empresarial del sector de la integració social.
 - Activitat de l'empresa i la seua ubicació en el sector de la integració social.
 - Organigrama de l'empresa. relació funcional entre departaments.
- Organigrama logístic de l'empresa. Proveïdors, clients i canals de comercialització.
- Procediments de treball en l'àmbit de l'empresa. Sistemes i mètodes de treball.
 - Recursos humans en l'empresa: requisits de formació i de competències professionals, personals i socials associades als diferents llocs de treball.
 - Sistema de qualitat establert en el centre de treball.
 - Sistema de seguretat establert en el centre de treball.
- b) Aplicació d'hàbits ètics i laborals:
- Actituds personals: empatia, puntualitat.
 - Actituds professionals: orde, neteja, responsabilitat i seguretat.
- Actituds davant de la prevenció de riscos laborals i ambientals.
- Jerarquia en l'empresa. comunicació amb l'equip de treball.
 - Documentació de les activitats professionals: mètodes de classificació, codificació, renovació i eliminació.
 - Reconeixement i aplicació de les normes internes, instruccions de treball, procediments normalitzats de treball i altres, de l'empresa.

c) Programació d'activitats dirigides a col·lectius específics.

- Identificació de les característiques del programa aplicat.
 - Obtenció d'informació sobre els destinataris.
 - Definició d'una proposta adequada als recursos i materials de què disposa.
 - Proposada d'activitats adaptades a les característiques dels destinataris.
 - Selecció d'estratègies d'intervenció adequades als objectius i destinataris.
- d) Implementació d'activitats dirigides a col·lectius específics.
- Identificació de les característiques dels destinataris.
 - Determinació de les característiques del context.
 - Organització dels espais i temps.
 - Selecció de recursos.

– Requisitos legales mínimos exigidos para la constitución de la empresa, según su forma jurídica.

- Trámites administrativos para la constitución de una empresa.
- Vías de asesoramiento y gestión administrativa externos existentes para poner en marcha una pyme. La ventanilla única empresarial.
- Concepto de inversión y fuentes de financiación.
- Instrumentos de financiación bancaria.
- Ayudas, subvenciones e incentivos fiscales para empresas de integración social.
- Viabilidad económica y viabilidad financiera de una pyme relacionada con la integración social.
- Plan de empresa: elección de la forma jurídica, estudio de viabilidad económica y financiera, trámites administrativos y gestión de ayudas y subvenciones.

d) Función administrativa:

- Concepto de contabilidad y nociones básicas.
 - Operaciones contables: registro de la información económica de una empresa.
 - La contabilidad como imagen fiel de la situación económica.
 - El Balance y la Cuenta de resultados.
 - Análisis de la información contable.
 - Libros y documentos obligatorios según la normativa vigente.
 - Obligaciones fiscales de las empresas.
 - Gestión administrativa de una empresa de integración social.
- Documentos necesarios para el desarrollo de la actividad económica: documentos de compraventa, medios de pago y otros.

14. Módulo profesional: Formación en centros de trabajo.

Código: 0348

Duración: 400 horas.

Contenidos:

- a) Identificación de la estructura y organización empresarial:
- Estructura y organización empresarial del sector de la integración social.
 - Actividad de la empresa y su ubicación en el sector de la integración social.
 - Organigrama de la empresa. Relación funcional entre departamentos.
 - Organigrama logístico de la empresa. Proveedores, clientes y canales de comercialización.
 - Procedimientos de trabajo en el ámbito de la empresa. Sistemas y métodos de trabajo.
 - Recursos humanos en la empresa: requisitos de formación y de competencias profesionales, personales y sociales asociadas a los diferentes puestos de trabajo.
 - Sistema de calidad establecido en el centro de trabajo.
 - Sistema de seguridad establecido en el centro de trabajo.
- b) Aplicación de hábitos éticos y laborales:
- Actitudes personales: empatía, puntualidad
 - Actitudes profesionales: orden, limpieza, responsabilidad y seguridad.
 - Actitudes ante la prevención de riesgos laborales y ambientales.
 - Jerarquía en la empresa. Comunicación con el equipo de trabajo.
 - Documentación de las actividades profesionales: métodos de clasificación, codificación, renovación y eliminación.
 - Reconocimiento y aplicación de las normas internas, instrucciones de trabajo, procedimientos normalizados de trabajo y otros, de la empresa.
- c) Programación de actividades dirigidas a colectivos específicos.
- Identificación de las características del programa aplicado.
 - Obtención de información sobre los destinatarios.
 - Definición de una propuesta adecuada a los recursos y materiales de que dispone.
 - Propuesta de actividades adaptadas a las características de los destinatarios.
 - Selección de estrategias de intervención adecuadas a los objetivos y destinatarios.
- d) Implementación de actividades dirigidas a colectivos específicos.
- Identificación de las características de los destinatarios.
 - Determinación de las características del contexto.
 - Organización de los espacios y tiempos.
 - Selección de recursos.

- Aplicació d'estratègies metodològiques.
- Aplicació d'estratègies de gestió de conflictes.
- e) Avaluació de programes i activitats.
- Disseny de l'avaluació a desenvolupar.
- Determinació de les activitats d'avaluació.
- Aplicació dels instruments d'avaluació.
- Control i seguiment de l'activitat.
- Elaboració d'informes d'avaluació.
- Comunicació i anàlisi de la informació arreplegada.

ANNEX II

*Seqüenciació i distribució horària setmanal
dels mòduls professionals*

Cicle formatiu de grau superior: Integració Social				
Mòdul professional	Duració (hores)	Primer curs (h/setmana)	Segon curs	
			2 trimestres (h/setmana)	1 trimestres (hores)
0337. Context de la intervenció social	128	4		
0338. Inserció sociolaboral	192	6		
0344. Metodologia de la intervenció social	128	4		
0342. Promoció de l'autonomia personal	192	6		
0340. Mediació comunitària	128	4		
0346. Formació i orientació laboral	96	3		
CV0003. Anglès tècnic I-S. Horari reservat per a la docència en anglès	96	3		
0339. Atenció a les unitats de convivència	140		7	
0341. Suport a la intervenció educativa	100		5	
0343. Sistemes alternatius i augmentatius de comunicació	120		6	
0020. Primers auxilis	40		2	
0017. Habilitats socials	100		5	
0347. Empresa i Iniciativa emprenedora	60		3	
CV0004. Anglès tècnic II-S. Horari reservat per a la docència en anglès	40		2	
0345. Projecte d'integració social	40			40
0348. Formació en centres de treball	400			400
Total en el cicle formatiu	2.000	30	30	440

- Aplicación de estrategias metodológicas.
- Aplicación de estrategias de gestión de conflictos.
- e) Evaluación de programas y actividades.
- Diseño de la evaluación a desarrollar.
- Determinación de las actividades de evaluación.
- Aplicación de los instrumentos de evaluación.
- Control y seguimiento de la actividad.
- Elaboración de informes de evaluación.
- Comunicación y análisis de la información recogida.

ANEXO II

*Secuenciación y distribución horaria semanal
de los módulos profesionales*

Ciclo formativo de grado superior: Integración Social				
Módulo profesional	Duración (horas)	Primer curso (h/semana)	Segundo curso	
			2 trimestres (h/semana)	1 trimestres (horas)
0337. Contexto de la intervención social	128	4		
0338. Inserción sociolaboral	192	6		
0344. Metodología de la intervención social	128	4		
0342. Promoción de la autonomía personal	192	6		
0340. Mediación comunitaria	128	4		
0346. Formación y orientación laboral	96	3		
CV0003. Inglés técnico I-S. Horario reservado para la docencia en inglés	96	3		
0339. Atención a las unidades de convivencia	140		7	
0341. Apoyo a la intervención educativa	100		5	
0343. Sistemas alternativos y aumentativos de comunicación	120		6	
0020. Primeros auxilios	40		2	
0017. Habilidades sociales	100		5	
0347. Empresa e iniciativa emprendedora.	60		3	
CV0004. Inglés técnico II-S. Horario reservado para la docencia en inglés	40		2	
0345. Proyecto de integración social	40			40
0348. Formación en centros de trabajo.	400			400
Total en el ciclo formativo	2000	30	30	440

ANNEX III
Professorat

A. Atribució docent

Mòduls professionals	Especialitat del professorat	Cos
CV0003. Anglès tècnic I-S CV0004. Anglès tècnic II-S	Anglès	– Catedràtic d'Ensenyança Secundària – Professor d'Ensenyança Secundària

B. Formació inicial requerida al professorat de centres docents de titularitat privada o d'altres administracions diferents de l'educativa

Mòduls professionals	Requisits de formació inicial
CV0003. Anglès tècnic I-S CV0004. Anglès tècnic II-S	Els indicats per a impartir la matèria d'Anglès, d'Educació Secundària Obligatòria o de Batxillerat, segons estableix el Reial decret 860/2010, de 2 de juliol, pel qual es regulen les condicions de formació inicial del professorat dels centres privats per a exercir la docència en les ensenyances d'Educació Secundària Obligatòria o del Batxillerat (BOE 17)

ANNEX IV

Curriculum mòduls professionals: Anglès tècnic I-S I II-S

1. Mòdul professional: Anglès tècnic I-S

Codi: CV0003

Duració: 96 hores

Resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació

Reconeix informació professional i quotidiana continguda en tot tipus de discursos orals emesos per qualsevol mitjà de comunicació en llengua estàndard, i interpreta amb precisió el contingut del missatge.

Criteris d'avaluació:

- a) S'ha identificat la idea principal del missatge.
- b) S'ha reconegut la finalitat de missatges radiofònics i d'un altre material gravat o retransmès pronunciat en llengua estàndard i s'ha identificat l'estat d'ànim i el to del parlant.
- c) S'ha extret informació de gravacions en llengua estàndard relacionades amb la vida social, professional o acadèmica.
- d) S'han identificat els punts de vista i les actituds del parlant.
- e) S'han identificat les idees principals de declaracions i missatges sobre temes concrets i abstractes, en llengua estàndard i amb un ritme normal.
- f) S'ha comprès detalladament el que se li diu en llengua estàndard, inclús en un ambient amb soroll de fons.
- g) S'han extret les idees principals de conferències, xarrades i informes, i altres formes de presentació acadèmica i professional lingüísticament complexes.
- h) S'ha pres consciència de la importància de comprendre globalment un missatge, sense entendre tots i cada un dels seus elements.

Interpreta informació professional continguda en textos escrits complexos, i analitza de forma comprensiva els seus continguts.

Criteris d'avaluació:

- a) S'ha llegit amb un alt grau d'independència, adaptant l'estil i la velocitat de la lectura a diferents textos i finalitats i utilitzant fonts de referència apropiades de forma selectiva.
- b) S'ha interpretat la correspondència relativa a la seua especialitat, i s'ha captat fàcilment el significat essencial.
- c) S'han interpretat, amb tots els detalls, textos extensos i de relativa complexitat, relacionats o no amb la seua especialitat, sempre que puga tornar-ne a llegir les seccions difícils.
- d) S'ha relacionat el text amb l'àmbit del sector a què es referix.

ANEXO III
Profesorado

A. Atribución docente

Módulos profesionales	Especialidad del profesorado	Cuerpo
CV0003. Inglés Técnico I-S CV0004. Inglés Técnico II-S	Inglés	– Catedrático de Enseñanza Secundaria – Profesor de Enseñanza Secundaria

B. Formación inicial requerida al profesorado de centros docentes de titularidad privada o de otras administraciones distintas de la educativa

Módulos profesionales	Requisitos de formación inicial
CV0003. Inglés Técnico I-S CV0004. Inglés Técnico II-S	Los indicados para impartir la materia de Inglés, de Educación Secundaria Obligatoria o Bachillerato, según establece el Real Decreto 860/2010, de 2 de julio, por el que se regulan las condiciones de formación inicial del profesorado de los centros privados para ejercer la docencia en las enseñanzas de educación secundaria obligatoria o del bachillerato (BOE 17)

ANEXO IV

Curriculo módulos profesionales: Inglés técnico I-S Y II-S

1. Módulo profesional: Inglés técnico I-S

Código: CV0003

Duración: 96 horas

Resultados de aprendizaje y criterios de evaluación

Reconoce información profesional y cotidiana contenida en todo tipo de discursos orales emitidos por cualquier medio de comunicación en lengua estándar, interpretando con precisión el contenido del mensaje.

Criterios de evaluación:

- a) Se ha identificado la idea principal del mensaje.
- b) Se ha reconocido la finalidad de mensajes radiofónicos y de otro material grabado o retransmitido pronunciado en lengua estándar identificando el estado de ánimo y el tono del hablante.
- c) Se ha extraído información de grabaciones en lengua estándar relacionadas con la vida social, profesional o académica.
- d) Se han identificado los puntos de vista y las actitudes del hablante.
- e) Se han identificado las ideas principales de declaraciones y mensajes sobre temas concretos y abstractos, en lengua estándar y con un ritmo normal.
- f) Se ha comprendido con todo detalle lo que se le dice en lengua estándar, incluso en un ambiente con ruido de fondo.
- g) Se han extraído las ideas principales de conferencias, charlas e informes, y otras formas de presentación académica y profesional lingüísticamente complejas.
- h) Se ha tomado conciencia de la importancia de comprender globalmente un mensaje, sin entender todos y cada uno de los elementos del mismo.

Interpreta información profesional contenida en textos escritos complejos, analizando de forma comprensiva sus contenidos.

Criterios de evaluación:

- a) Se ha leído con un alto grado de independencia, adaptando el estilo y la velocidad de la lectura a distintos textos y finalidades y utilizando fuentes de referencia apropiadas de forma selectiva.
- b) Se ha interpretado la correspondencia relativa a su especialidad, captando fàcilmente el significado esencial.
- c) Se han interpretado, con todo detalle, textos extensos y de relativa complejidad, relacionados o no con su especialidad, siempre que pueda volver a leer las secciones difíciles.
- d) Se ha relacionado el texto con el ámbito del sector a que se refiere.

e) S'ha identificat amb rapidesa el contingut i la importància de notícies, articles i informes sobre una àmplia sèrie de temes professionals i decidix si és oportú una anàlisi més profunda.

f) S'han realitzat traduccions de textos complexos utilitzant material de suport en cas necessari.

g) S'han interpretat missatges tècnics rebuts a través de suports telemàtics: correu electrònic, fax.

h) S'han interpretat instruccions extenses i complexes que estiguen dins de la seua especialitat.

Emet missatges orals clars i ben estructurats, analitzant el contingut de la situació i adaptant-se al registre lingüístic de l'interlocutor.

Criteris d'avaluació:

a) S'han identificat els registres utilitzats per a l'emissió del missatge.

b) S'ha expressat amb fluïdesa, precisió i eficàcia sobre una àmplia sèrie de temes generals, acadèmics, professionals o d'oci, marcant amb claredat la relació entre les idees.

c) S'ha comunicat espontàniament, adoptant un nivell de formalitat adequat a les circumstàncies.

d) S'han utilitzat normes de protocol en presentacions formals i informals.

e) S'ha utilitzat correctament la terminologia de la professió.

f) S'han expressat i defensat punts de vista amb claredat, proporcionant explicacions i arguments adequats.

g) S'ha descrit i seqüenciat un procés de treball de la seua competència.

h) S'ha argumentat amb tots els detalls l'elecció d'una determinada opció o procediment de treball triat.

i) S'ha sol·licitat la reformulació del discurs o part d'aquest quan s'ha considerat necessari.

Elabora documents i informes propis del sector o de la vida acadèmica i quotidiana, i relaciona els recursos lingüístics amb el propòsit d'aquest.

Criteris d'avaluació:

a) S'han redactat textos clars i detallats sobre una varietat de temes relacionats amb la seua especialitat, sintetitzant i avaluant informació i arguments procedents d'unes quantes fonts.

b) S'ha organitzat la informació amb correcció, precisió, coherència i cohesió, sol·licitant o facilitant informació de tipus general o detallada.

c) S'han redactat informes, destacant els aspectes significatius i oferint detalls rellevants que servisquen de suport.

d) S'ha omplert documentació específica del seu camp professional.

e) S'han aplicat les fórmules establides i el vocabulari específic en l'ompliment de documents.

f) S'han resumits articles, manuals d'instruccions i altres documents escrits, utilitzant un vocabulari ampli per a evitar la repetició freqüent.

g) S'han utilitzat les fórmules de cortesia pròpies del document a elaborar.

Aplica actituds i comportaments professionals en situacions de comunicació, i descriu les relacions típiques característiques del país de la llengua estrangera.

Criteris d'avaluació:

a) S'han definit els trets més significatius dels costums i usos de la comunitat on es parla la llengua estrangera.

b) S'han descrit els protocols i normes de relació social propis del país.

c) S'han identificat els valors i creences propis de la comunitat on es parla la llengua estrangera.

d) S'han identificat els aspectes socioprofessionals propis del sector, en qualsevol tipus de text.

e) S'han aplicat els protocols i les normes de relació social propis del país de la llengua estrangera.

f) S'han reconegut els marcadors lingüístics de la procedència regional.

Continguts

Anàlisi de missatges orals:

- Comprensió de missatges professionals i quotidians.
- Missatges directes, telefònics, radiofònics, gravats.

e) Se ha identificado con rapidez el contenido y la importancia de noticias, artículos e informes sobre una amplia serie de temas profesionales y decide si es oportuno un análisis más profundo.

f) Se han realizado traducciones de textos complejos utilizando material de apoyo en caso necesario.

g) Se han interpretado mensajes técnicos recibidos a través de soportes telemáticos: correo electrónico, fax.

h) Se han interpretado instrucciones extensas y complejas, que estén dentro de su especialidad.

Emitte mensajes orales claros y bien estructurados, analizando el contenido de la situación y adaptándose al registro lingüístico del interlocutor.

Criterios de evaluación:

a) Se han identificado los registros utilizados para la emisión del mensaje.

b) Se ha expresado con fluidez, precisión y eficacia sobre una amplia serie de temas generales, académicos, profesionales o de ocio, marcando con claridad la relación entre las ideas.

c) Se ha comunicado espontáneamente, adoptando un nivel de formalidad adecuado a las circunstancias.

d) Se han utilizado normas de protocolo en presentaciones formales e informales.

e) Se ha utilizado correctamente la terminología de la profesión.

f) Se han expresado y defendido puntos de vista con claridad, proporcionando explicaciones y argumentos adecuados.

g) Se ha descrito y secuenciado un proceso de trabajo de su competencia.

h) Se ha argumentado con todo detalle, la elección de una determinada opción o procedimiento de trabajo elegido.

i) Se ha solicitado la reformulación del discurso o parte del mismo cuando se ha considerado necesario.

Elabora documentos e informes propis del sector o de la vida acadèmica i quotidiana, relacionando los recursos lingüísticos con el propósito del mismo.

Criterios de evaluación:

a) Se han redactado textos claros y detallados sobre una variedad de temas relacionados con su especialidad, sintetizando y evaluando información y argumentos procedentes de varias fuentes.

b) Se ha organizado la información con corrección, precisión, coherencia y cohesión, solicitando y/o facilitando información de tipo general o detallada.

c) Se han redactado informes, destacando los aspectos significativos y ofreciendo detalles relevantes que sirvan de apoyo.

d) Se ha cumplimentado documentación específica de su campo profesional.

e) Se han aplicado las fórmulas establecidas y el vocabulario específico en la cumplimentación de documentos.

f) Se han resumido artículos, manuales de instrucciones y otros documentos escritos, utilizando un vocabulario amplio para evitar la repetición frecuente.

g) Se han utilizado las fórmulas de cortésia propias del documento a elaborar.

Aplica actitudes y comportamientos profesionales en situaciones de comunicación, describiendo las relaciones típicas características del país de la lengua extranjera.

Criterios de evaluación:

a) Se han definido los rasgos más significativos de las costumbres y usos de la comunidad donde se habla la lengua extranjera.

b) Se han descrito los protocolos y normas de relación social propios del país.

c) Se han identificado los valores y creencias propios de la comunidad donde se habla la lengua extranjera.

d) Se ha identificado los aspectos socio-profesionales propios del sector, en cualquier tipo de texto.

e) Se han aplicado los protocolos y normas de relación social propios del país de la lengua extranjera.

f) Se han reconocido los marcadores lingüísticos de la procedencia regional.

Contenidos

Análisis de mensajes orales:

- Comprensió de mensajes profesionales y cotidianos.
- Mensajes directos, telefónicos, radiofónicos, grabados.

- Terminologia específica del sector.
- Idees principals i secundàries.
- Recursos gramaticals: temps verbals, preposicions, locucions, expressió de la condició i dubte, ús de la veu passiva, oracions de relatiu, estil indirecte, verbs modals, etc.
- Altres recursos lingüístics: acords i desacords, hipòtesis i especulacions, opinions i consells, persuasió i advertència.
- Diferents accents de llengua oral.
- Interpretació de missatges escrits:
 - Comprensió de missatges, textos, articles bàsics professionals i quotidians:
 - Suports telemàtics: fax, correu electrònic, burofax.
 - Terminologia específica del sector.
 - Idees principals i idees secundàries.
 - Recursos gramaticals: temps verbals, preposicions, *phrasal verbs*, *I wish + passat simple* o perfecte, *I wish + would*, *If only*; ús de la veu passiva, oracions de relatiu, estil indirecte, verbs modals, etc.
 - Relacions lògiques: oposició, concessió, comparació, condició, causa, finalitat, resultat.
 - Relacions temporals: anterioritat, posterioritat, simultaneïtat.
- Producció de missatges orals:
 - Missatges orals:
 - Registres utilitzats en l'emissió de missatges orals.
 - Terminologia específica del sector.
 - Recursos gramaticals: temps verbals, preposicions, *phrasal verbs*, locucions, expressió de la condició i dubte, ús de la veu passiva, oracions de relatiu, estil indirecte, verbs modals, etc.
 - Altres recursos lingüístics: acords i desacords, hipòtesi i especulacions, opinions i consells, persuasió i advertència.
 - Fonètica. Sons i fonemes vocàlics i les seues combinacions i sons i fonemes consonàntics i les seues agrupacions.
 - Marcadors lingüístics de relacions socials, normes de cortesia i diferències de registre.
 - Manteniment i seguiment del discurs oral:
 - Presa, manteniment i cessió del torn de paraula.
 - Suport, demostració d'enteniment, petició d'aclariment, etc.
- Entonació com a recurs de cohesió del text oral: ús dels patrons d'entonació.
- Emissió de textos escrits:
 - Expressió i compliment de missatges i textos professionals i quotidians.
 - Currículum i suports telemàtics: fax, correu electrònic, burofax.
- Terminologia específica del sector.
- Idea principal i secundàries.
- Recursos gramaticals: temps verbals, preposicions, *phrasal verbs*, verbs modals, locucions, ús de la veu passiva, oracions de relatiu, estil indirecte.
- Relacions lògiques: oposició, concessió, comparació, condició, causa, finalitat, resultat.
- *Have something done*.
- Nexes: *although, even if, in spite of, despite, however, in contrast*, etc.
- Derivació: sufixos per a formar adjectius i substantius.
- Relacions temporals: anterioritat, posterioritat, simultaneïtat.
- Coherència textual:
 - Adequació del text al context comunicatiu.
 - Tipus i format de text.
 - Varietat de llengua. Registre.
 - Selecció lèxica, d'estructures sintàctiques i de contingut rellevant.
- Inici del discurs i introducció del tema. Desenvolupament i expansió: exemplificació, conclusió i resum del discurs.
 - Ús dels signes de puntuació.
- Identificació i interpretació dels elements culturals més significatius dels països de llengua anglesa:
 - Valoració de les normes socioculturals i protocol·làries en les relacions internacionals.
 - Ús dels recursos formals i funcionals en situacions que requereixen un comportament socioprofessional a fi de projectar una bona imatge de l'empresa.

- Terminología específica del sector
- Ideas principales y secundarias.
- Recursos gramaticales: Tiempos verbales, preposiciones, locuciones, expresión de la condición y duda, uso de la voz pasiva, oraciones de relativo, estilo indirecto, verbos modales...
- Otros recursos lingüísticos: acuerdos y desacuerdos, hipótesis y especulaciones, opiniones y consejos, persuasión y advertencia.
- Diferentes acentos de lengua oral.
- Interpretación de mensajes escritos:
 - Comprensión de mensajes, textos, artículos básicos profesionales y cotidianos:
 - Soportes telemáticos: fax, correo electrónico, burofax.
 - Terminología específica del sector.
 - Ideas principales e ideas secundarias.
 - Recursos gramaticales: Tiempos verbales, preposiciones, *phrasal verbs*, *I wish + pasado simple* o perfecto, *I wish + would*, *If only*; uso de la voz pasiva, oraciones de relativo, estilo indirecto, verbos modales....
 - Relaciones lógicas: oposición, concesión, comparación, condición, causa, finalidad, resultado.
 - Relaciones temporales: anterioridad, posterioridad, simultaneidad.
- Producción de mensajes orales:
 - Mensajes orales:
 - Registros utilizados en la emisión de mensajes orales.
 - Terminología específica del sector.
 - Recursos gramaticales: Tiempos verbales, preposiciones, *phrasal verbs*, locuciones, expresión de la condición y duda, uso de la voz pasiva, oraciones de relativo, estilo indirecto, verbos modales...
 - Otros recursos lingüísticos: acuerdos y desacuerdos, hipótesis y especulaciones, opiniones y consejos, persuasión y advertencia.
 - Fonética. Sonidos y fonemas vocálicos y sus combinaciones y sonidos y fonemas consonánticos y sus agrupaciones.
 - Marcadores lingüísticos de relaciones sociales, normas de cortesia y diferencias de registro.
 - Mantenimiento y seguimiento del discurso oral:
 - Toma, mantenimiento y cesión del turno de palabra.
 - Apoyo, demostración de entendimiento, petición de aclaración, etc.
- Entonación como recurso de cohesión del texto oral: uso de los patrones de entonación.
- Emisión de textos escritos:
 - Expresión y cumplimentación de mensajes y textos profesionales y cotidianos.
 - *Curriculum vitae* y soportes telemáticos: fax, correo electrónico, burofax.
- Terminología específica del sector.
- Idea principal y secundarias.
- Recursos gramaticales: Tiempos verbales, preposiciones, *phrasal verbs*, verbos modales, locuciones, uso de la voz pasiva, oraciones de relativo, estilo indirecto.
- Relaciones lógicas: oposición, concesión, comparación, condición, causa, finalidad, resultado.
- *Have something done*.
- Nexos: *although, even if, in spite of, despite, however, in contrast*, etc.
- Derivación: sufijos para formar adjetivos y sustantivos.
- Relaciones temporales: anterioridad, posterioridad, simultaneidad.
- Coherencia textual:
 - Adecuación del texto al contexto comunicativo.
 - Tipo y formato de texto.
 - Variedad de lengua. Registro.
 - Selección léxica, de estructuras sintácticas y de contenido relevante.
- Inicio del discurso e introducción del tema. Desarrollo y expansión: ejemplificación, conclusión y resumen del discurso.
 - Uso de los signos de puntuación.
- Identificación e interpretación de los elementos culturales más significativos de los países de lengua inglesa:
 - Valoración de las normas socioculturales y protocolarias en las relaciones internacionales.
 - Uso de los recursos formales y funcionales en situaciones que requieren un comportamiento socioprofessional con el fin de proyectar una buena imagen de la empresa.

– Reconeixement de la llengua estrangera per a aprofundir en coneixements que resulten d'interès al llarg de la vida personal i professional.

– Ús de registres adequats segons el context de la comunicació, l'interlocutor i la intenció dels interlocutors.

Orientacions pedagògiques

Aquest mòdul conté la formació necessària per a l'exercici d'activitats relacionades amb el sector.

La gestió en el sector inclou el desenvolupament dels processos relacionats i el compliment de processos i protocols de qualitat, tot això en llengua anglesa.

La formació del mòdul contribueix a assolir els objectius generals del cicle formatiu i la competència general del títol.

Les línies d'actuació en el procés d'ensenyança-aprenentatge que permeten assolir els objectius del mòdul, versaran sobre:

– La descripció, anàlisi i aplicació dels processos de comunicació utilitzant l'anglès.

– La caracterització dels processos del sector en anglès.

– Els processos de qualitat en l'empresa, la seua avaluació i la identificació i formalització de documents associats a la gestió en el sector.

– La identificació, anàlisi i procediments d'actuació davant de situacions imprevistes (queixes, reclamacions...), en anglès.

2. Mòdul professional: Anglès tècnic II-S

Codi: CV0004

Duració: 40 hores

Resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació

1. Produïx missatges orals en llengua anglesa, en situacions habituals de l'àmbit social i professional de l'empresa reconeixent i aplicant les normes pròpies de la llengua anglesa.

Criteris d'avaluació:

a) S'han identificat missatges de salutacions, presentació i acomiadament, amb el protocol i les pautes de cortesia associades.

b) S'han utilitzat amb fluïdesa missatges proposats en la gestió de cites.

c) S'han transmés missatges relatius a justificació de retards, absències o qualsevol altra eventualitat.

d) S'han emprat amb fluïdesa les expressions habituals per al requeriment de la identificació dels interlocutors.

e) S'han identificat missatges relacionats amb el sector.

2. Manté conversacions en llengua anglesa de l'àmbit del sector i interpreta la informació de partida.

Criteris d'avaluació:

a) S'ha utilitzat un vocabulari tècnic adequat al context de la situació.

b) S'han utilitzat els missatges adequats de salutacions, presentació, identificació i altres, amb les pautes de cortesia associades dins del context de la conversació.

c) S'ha atès consultes directes telefònicament amb suposats clients i proveïdors.

d) S'ha identificat la informació facilitada i requeriments realitzats per l'interlocutor.

e) S'han formulat les preguntes necessàries per a afavorir i confirmar la percepció correcta del missatge.

f) S'han proporcionat les respostes correctes als requeriments i instruccions rebuts.

g) S'han realitzat les anotacions oportunes en anglès en cas de ser necessari.

h) S'han utilitzat les fórmules comunicatives més usuals utilitzades en el sector.

i) S'han comprés sense dificultat els punts principals de la informació.

j) S'ha utilitzat un accent adequat en les conversacions en anglès.

3. Ompli documents de caràcter tècnic en anglès reconeixent i aplicant les normes pròpies de la llengua anglesa.

Criteris d'avaluació:

a) S'ha identificat un vocabulari d'ús general en la documentació pròpia del sector.

b) S'han identificat les característiques i dades clau del document.

– Reconocimiento de la lengua extranjera para profundizar en conocimientos que resulten de interés a lo largo de la vida personal y profesional.

– Uso de registros adecuados según el contexto de la comunicación, el interlocutor y la intención de los interlocutores.

Orientaciones pedagógicas

Este módulo contiene la formación necesaria para el desempeño de actividades relacionadas con el sector.

La gestión en el sector incluye el desarrollo de los procesos relacionados y el cumplimiento de procesos y protocolos de calidad, todo ello en lengua inglesa.

La formación del módulo contribuye a alcanzar los objetivos generales del ciclo formativo y la competencia general del título.

Las líneas de actuación en el proceso de enseñanza-aprendizaje que permiten alcanzar los objetivos del módulo, versarán sobre:

– La descripción, análisis y aplicación de los procesos de comunicación utilizando el inglés.

– La caracterización de los procesos del sector en inglés.

– Los procesos de calidad en la empresa, su evaluación y la identificación y formalización de documentos asociados a la gestión en el sector.

– La identificación, análisis y procedimientos de actuación ante situaciones imprevistas (quejas, reclamaciones...), en inglés.

2. Módulo profesional: Inglés técnico II-S

Código: CV0004

Duración: 40 horas

Resultados de aprendizaje y criterios de evaluación

1. Produce mensajes orales en lengua inglesa, en situaciones habituales del ámbito social y profesional de la empresa reconociendo y aplicando las normas propias de la lengua inglesa.

Criterios de evaluación:

a) Se han identificado mensajes de saludos, presentación y despedida, con el protocolo y las pautas de cortesia asociadas.

b) Se han utilizado con fluidez mensajes propuestos en la gestión de citas.

c) Se ha transmitido mensajes relativos a justificación de retrasos, ausencias, o cualquier otra eventualidad.

d) Se han empleado con fluidez las expresiones habituales para el requerimiento de la identificación de los interlocutores.

e) Se han identificado mensajes relacionados con el sector.

2. Mantiene conversaciones en lengua inglesa, del ámbito del sector interpretando la información de partida.

Criterios de evaluación:

a) Se ha utilizado un vocabulario técnico adecuado al contexto de la situación.

b) Se han utilizado los mensajes adecuados de saludos, presentación, identificación y otros, con las pautas de cortesia asociadas dentro del contexto de la conversación.

c) Se ha atendido consultas directas telefónicamente con supuestos clientes y proveedores.

d) Se ha identificado la información facilitada y requerimientos realizados por el interlocutor.

e) Se han formulado las preguntas necesarias para favorecer y confirmar la percepción correcta del mensaje.

f) Se han proporcionado las respuestas correctas a los requerimientos e instrucciones recibidos.

g) Se han realizado las anotaciones oportunas en inglés en caso de ser necesario.

h) Se han utilizado las fórmulas comunicativas más usuales utilizadas en el sector.

i) Se han comprendido sin dificultad los puntos principales de la información.

j) Se ha utilizado un acento adecuado en las conversaciones en inglés.

3. Cumplimenta documentos de carácter técnico en inglés reconociendo y aplicando las normas propias de la lengua inglesa.

Criterios de evaluación:

a) Se ha identificado un vocabulario de uso general en la documentación propia del sector.

b) Se ha identificado las características y datos clave del documento.

c) S'ha analitzat el contingut i la finalitat de diversos documents tipus d'altres països en anglès.

d) S'han omplert documents professionals relacionats amb el sector.

e) S'han redactat cartes d'agraïment a proveïdors i clients en anglès.

f) S'han omplert documents d'incidències i reclamacions.

g) S'ha recepcionat i remès correus electrònics i fax en anglès amb les expressions correctes de cortesia, salutació i despedida.

h) S'han utilitzat les eines informàtiques en la redacció i compliment dels documents.

4. Redacta documents de caràcter administratiu/laboral reconeixent i aplicant les normes pròpies de la llengua anglesa i del sector.

Criteris d'avaluació:

a) S'ha identificat un vocabulari d'ús general en la documentació pròpia de l'àmbit laboral.

b) S'ha elaborat un currículum en el model europeu (Europass) o en uns altres propis dels països de llengua anglesa.

c) S'han identificat borses d'ocupació en anglès accessibles per mitjàs tradicionals i utilitzant les noves tecnologies.

d) S'han traduït ofertes d'ocupació en anglès.

e) S'ha redactat la carta de presentació per a una oferta d'ocupació.

f) S'han descrit les habilitats personals més adequades a la sol·licitud d'una oferta d'ocupació.

g) S'ha inserit un currículum en una borsa de treball en anglès.

h) S'han redactat cartes de citació, rebuig i selecció per a un procés de selecció en l'empresa.

i) S'ha desenvolupat una actitud de respecte cap a les distintes formes d'estructurar l'entorn laboral.

j) S'ha valorat la llengua anglesa com a mitjà de relació i enteniment en el context laboral.

5. Interpreta textos, documents, conversacions, gravacions o altres en llengua anglesa relacionats amb la cultura general de negoci i empresa utilitzant les eines de suport més adequades.

Criteris d'avaluació:

a) S'han identificat les eines de suport més adequades per a la interpretació i traduccions en anglès.

b) S'ha interpretat informació sobre l'empresa, el producte i el servei.

c) S'han interpretat estadístiques i gràfics en anglès sobre l'àmbit professional.

d) S'han aplicat els coneixements de la llengua anglesa a les noves tecnologies de la comunicació i de la informació.

e) S'ha valorat la dimensió de la llengua anglesa com a mitjà de comunicació base en la relació empresarial, tant europea com mundial.

Continguts

Missatges orals en anglès en situacions pròpies del sector:

– Recursos, estructures lingüístiques, lèxic bàsic i aspectes fonològics sobre: presentació de persones, salutacions i comiats, tractaments de cortesia, identificació dels interlocutors, gestió de cites, visites, justificació de retards o absències, allotjaments, mitjans de transports, horaris, actes culturals i anàlegs.

– Recepció i transmissió de missatges de forma: presencial, telefònica o telemàtica.

– Sol·licituds i peticions d'informació.

– Convencions i pautes de cortesia en les relacions professionals: horaris, festes locals i professionals i adequació al llenguatge no verbal.

– Estils comunicatius formals i informals: la recepció i relació amb el client.

Conversació en llengua anglesa en l'àmbit de l'atenció al client

– Recursos, estructures lingüístiques, lèxic i aspectes fonològics relacionats amb la contractació, l'atenció al client, queixes i reclamacions: documents bàsics. Formulació de disculpes en situacions delicades.

– Planificació d'agendes: concert, ajornament i anul·lació de cites.

c) Se ha analizado el contenido y finalidad de distintos documentos tipo de otros países en inglés.

d) Se han cumplimentado documentos profesionales relacionados con el sector.

e) Se han redactado cartas de agradecimientos a proveedores y clientes en inglés.

f) Se han cumplimentado documentos de incidencias y reclamaciones.

g) Se ha recepcionado y remitido correos electrónicos y fax en inglés con las expresiones correctas de cortesia, saludo y despedida.

h) Se han utilizado las herramientas informáticas en la redacción y cumplimentación de los documentos.

4. Redacta documentos de carácter administrativo/laboral reconociendo y aplicando las normas propias de la lengua inglesa y del sector.

Criterios de evaluación:

a) Se ha identificado un vocabulario de uso general en la documentación propia del ámbito laboral.

b) Se ha elaborado un *currículum vitae* en el modelo europeo (Europass) u otros propios de los países de lengua inglesa.

c) Se han identificado bolsas de empleo en inglés accesibles por medios tradicionales y utilizando las nuevas tecnologías.

d) Se han traducido ofertas de empleo en inglés.

e) Se ha redactado la carta de presentación para una oferta de empleo.

f) Se han descrito las habilidades personales más adecuadas a la solicitud de una oferta de empleo.

g) Se ha insertado un *currículum vitae* en una bolsa de empleo en inglés.

h) Se han redactado cartas de citación, rechazo y selección para un proceso de selección en la empresa.

i) Se ha desarrollado una actitud de respeto hacia las distintas formas de estructurar el entorno laboral.

j) Se ha valorado la lengua inglesa como medio de relación y entendimiento en el contexto laboral.

5. Interpreta textos, documentos, conversaciones, grabaciones u otros en lengua inglesa relacionados con la cultura general de negocio y empresa utilizando las herramientas de apoyo más adecuadas.

Criterios de evaluación:

a) Se han identificado las herramientas de apoyo más adecuadas para la interpretación y traducciones en inglés.

b) Se ha interpretado información sobre la empresa, el producto y el servicio.

c) Se han interpretados estadísticas y gráficos en inglés sobre el ámbito profesional.

d) Se han aplicado los conocimientos de la lengua inglesa a las nuevas Tecnologías de la Comunicación y de la Información.

e) Se ha valorado la dimensión de la lengua inglesa como medio de comunicación base en la relación empresarial, tanto europea como mundial.

Contenidos

Mensajes orales en inglés en situaciones propias del sector:

– Recursos, estructures lingüístiques, lèxic bàsic i aspectes fonològics sobre: Presentación de personas, saludos y despedidas, tratamientos de cortesia, identificación de los interlocutores, gestión de citas, visitas, justificació de retrasos o ausencias, alojamientos, medios de transportes, horarios, actos culturales y análogos.

– Recepció i transmissió de missatges de forma: presencial, telefònica o telemàtica.

– Solicitudes y peticiones de información.

– Convenciones y pautes de cortesia en las relaciones profesionales: horarios, fiestas locales y profesionales y adecuación al lenguaje no verbal.

– Estilos comunicativos formales e informales: la recepción y relación con el cliente.

Conversación en lengua inglesa en el ámbito de la atención al cliente

– Recursos, estructures lingüístiques, lèxic i aspectes fonològics relacionados con la contratación, la atención al cliente, quejas y reclamaciones: documentos básicos. Formulació de disculpas en situaciones delicadas

– Planificació d'agendes: concierto, aplazamiento y anul·lació de citas.

– Presentació de productes/serveis: característiques de productes/serveis, mesures, quantitats, serveis i valors afegits, condicions de pagament, etc..

– Convencions i pautes de cortesia, relacions i pautes professionals, usades en l'atenció al client, extern i intern.

– Ompliment de documentació administrativa i comercial en anglés:

– Interpretació de les condicions d'un contracte de compravenda.

– Ompliment de documentació comercial bàsica: propostes de comanda, albarans, factures proforma, factures, documents de transport, documents de pagament o altres.

– Recursos, estructures lingüístiques i lèxic bàsic relacionats amb la gestió de comandes, contractació, intenció i preferència de compra, devolucions i descomptes.

– Redacció de documentació relacionada amb la gestió laboral en llengua anglesa:

– Recursos, estructures lingüístiques i lèxic bàsic relacionats amb l'àmbit laboral: currículum en diferents models. Borses de treball. Ofertes d'ocupació. Cartes de presentació.

– La selecció i contractació del personal: contractes de treball. Cartes de citació, admissió i rebuig en processos de selecció.

– L'organització de l'empresa: llocs de treball i funcions

– Interpretació de textos amb eines de suport:

– Ús de diccionaris temàtics, correctors ortogràfics, programes de traducció automàtics aplicats a textos relacionats amb:

– La cultura d'empresa i objectius: diferents enfocaments.

– Articles de premsa específics del sector.

– Descripció i comparació de gràfics i estadística. Comprensió dels indicadors econòmics més habituals.

– Agenda. Documentació per a l'organització de cites, trobades, i reunions. Organització de les tasques diàries.

– Consulta de pàgines webs amb continguts econòmics en anglés amb informació rellevant per a l'empresa.

– Orientacions pedagògiques

– Aquest mòdul conté la formació necessària per a l'exercici d'activitats relacionades amb el sector.

– La gestió en el sector inclou el desenvolupament dels processos relacionats i el compliment de processos i protocols de qualitat, tot això en llengua anglesa.

– La formació del mòdul contribueix a assolir els objectius generals del cicle formatiu i la competència general del títol.

– Les línies d'actuació en el procés d'ensenyança-aprenentatge que permeten assolir els objectius del mòdul versaran sobre:

– La descripció, anàlisi i aplicació dels processos de comunicació utilitzant l'anglés.

– La caracterització dels processos del sector en anglés.

– Els processos de qualitat en l'empresa, la seua avaluació i la identificació i formalització de documents associats a la gestió d'allotjament en anglés.

– La identificació, anàlisi i procediments d'actuació davant de situacions imprevistes (queixes, reclamacions...), en anglés.

ANNEX V
Espais mínims

Espai formatiu	Superfície m ² 30 alumnes	Superfície m ² 20 alumnes
Aula polivalent	60	40
Taller d'integració social	150	100

– Presentación de productos/servicios: características de productos/servicios, medidas, cantidades, servicios y valores añadidos, condiciones de pago, etc..

– Convenciones y pautas de cortesia, relaciones y pautas profesionales, usadas en la atención al cliente, externo e interno.

– Cumplimentación de documentación administrativa y comercial en inglés:

– Interpretación de las condiciones de un contrato de compraventa.

– Cumplimentación de documentación comercial básica: propuestas de pedido, albaranes, facturas proforma, facturas, documentos de transporte, documentos de pago u otros.

– Recursos, estructuras lingüísticas, y léxico básico relacionados con la gestión de pedidos, contratación, intención y preferencia de compra, devoluciones y descuentos.

– Redacción de documentación relacionada con la gestión laboral en lengua inglesa:

– Recursos, estructuras lingüísticas y léxico básico relacionados con el ámbito laboral: *curriculum vitae* en distintos modelos. Bolsas de empleo. Ofertas de empleo. Cartas de presentación

– La selección y contratación del personal: Contratos de trabajo. Cartas de citación, admisión y rechazo en procesos de selección.

– La organización de la empresa: puestos de trabajo y funciones

– Interpretación de textos con herramientas de apoyo:

– Uso de diccionarios temáticos, correctores ortográficos, programas de traducción automática aplicados a textos relacionados con:

– La cultura de empresa y objetivos: distintos enfoques.

– Artículos de prensa específicos del sector.

– Descripción y comparación de gráficos y estadística. Comprensión de los indicadores económicos más habituales.

– Agenda. Documentación para la organización de citas, encuentros, y reuniones. Organización de las tareas diarias.

– Consulta de páginas webs con contenidos económicos en inglés con información relevante para la empresa.

– Orientaciones pedagógicas

– Este módulo contiene la formación necesaria para el desempeño de actividades relacionadas con el sector.

– La gestión en el sector incluye el desarrollo de los procesos relacionados y el cumplimiento de procesos y protocolos de calidad, todo ello en lengua inglesa.

– La formación del módulo contribuye a alcanzar los objetivos generales del ciclo formativo y la competencia general del título.

– Las líneas de actuación en el proceso de enseñanza-aprendizaje que permiten alcanzar los objetivos del módulo, versarán sobre:

– La descripción, análisis y aplicación de los procesos de comunicación utilizando el inglés.

– La caracterización de los procesos del sector en inglés.

– Los procesos de calidad en la empresa, su evaluación y la identificación y formalización de documentos asociados a la gestión de alojamiento en inglés.

– La identificación, análisis y procedimientos de actuación ante situaciones imprevistas (quejas, reclamaciones...), en inglés.

ANEXO V
Espacios mínimos

Espacio formativo	Superfície m ² 30 alumnos	Superfície m ² 20 alumnos
Aula polivalente	60	40
Taller de integración social	150	100

ANNEX VI

Titulacions acadèmiques requerides per a la impartició dels mòduls professionals que formen el cicle formatiu en els centres de titularitat privada o d'altres administracions diferents de l'educativa

<i>Mòduls professionals</i>	<i>Titulacions</i>
0017. Habilitats socials	Llicenciatura en Pedagogia
0337. Contexte de la intervenció social	Llicenciatura en Psicologia Llicenciatura en Psicopedagogia
0338. Inserció sociolaboral	Llicenciatura en Sociologia
0339. Atenció a les unitats de convivència	Mestre o Mestra, en totes les seues especialitats
0340. Mediació comunicativa	Diplomatura en Educació Social
0341. Suport a la intervenció educativa	Diplomatura en Treball Social
0342. Promoció de l'autonomia personal	
0343. Sistemes augmentatius i alternatius de comunicació	
0344. Metodologia de la intervenció social	
0345. Projecte d'integració social	
0020. Primers auxilis	Llicenciatura en Medicina Llicenciatura en Farmàcia Llicenciatura en Biologia Llicenciatura en Bioquímica Llicenciatura en Ciència i Tecnologia dels Aliments. Llicenciatura en Ciències Ambientals Llicenciatura en Odontologia Llicenciatura en Química Llicenciatura en Veterinària Diplomatura en Infermeria Diplomatura en Fisioteràpia
0346. Formació i orientació laboral	Llicenciatura en Dret
0347. Empresa i iniciativa emprenedora	Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses Llicenciatura en Ciències Actuarials i Financeres Llicenciatura en Ciències Polítiques i de l'Administració Llicenciatura en Ciències del Treball Llicenciatura en Economia Llicenciatura en Psicologia Llicenciatura en Sociologia Enginyeria en Organització Industrial Diplomatura en Ciències Empresarials Diplomatura en Relacions Laborals Diplomatura en Educació Social Diplomatura en Treball Social Diplomatura en Gestió i Administració Pública

ANEXO VI

Titulaciones académicas requeridas para la impartición de los módulos profesionales que conforman el ciclo formativo en los centros de titularidad privada, o de otras administraciones distintas de la educativa

<i>Módulos profesionales</i>	<i>Titulaciones</i>
0017. Habilidades sociales.	Licenciatura en Pedagogía.
0337. Contexto de la intervención social	Licenciatura en Psicología Licenciatura en Psicopedagogía
0338. Inserción sociolaboral.	Licenciatura en Sociología.
0339. Atención a las unidades de convivencia.	Maestro o Maestra, en todas sus especialidades
0340. Mediación comunicativa.	Diplomatura en Educación Social
0341. Apoyo a la intervención educativa.	Diplomatura en Trabajo Social
0342. Promoción de la autonomía personal.	
0343. Sistemas aumentativos y alternativos de comunicación.	
0344. Metodología de la intervención social.	
0345. Proyecto de integración social	
0020. Primeros auxilios.	Licenciatura en Medicina. Licenciatura en Farmacia. Licenciatura en Biología Licenciatura en Bioquímica. Licenciatura en Ciencia y Tecnología de los Alimentos. Licenciatura en Ciencias Ambientales Licenciatura en Odontología. Licenciatura en Química. Licenciatura en Veterinaria. Diplomatura en Enfermería Diplomatura en Fisioterapia.
0346. Formación y orientación laboral	Licenciatura en Derecho
0347. Empresa e iniciativa emprenedora	Licenciatura en Administración y Dirección de Empresas Licenciatura en Ciencias Actuariales y Financieras Licenciatura en Ciencias Políticas y de la administración Licenciatura en Ciencias del Trabajo Licenciatura en Economía Licenciatura en Psicología Licenciatura en Sociología Ingeniería en Organización Industrial Diplomatura en Ciencias Empresariales Diplomatura en Relaciones Laborales Diplomatura en Educación Social Diplomatura en Trabajo Social Diplomatura en Gestión y Administración Pública